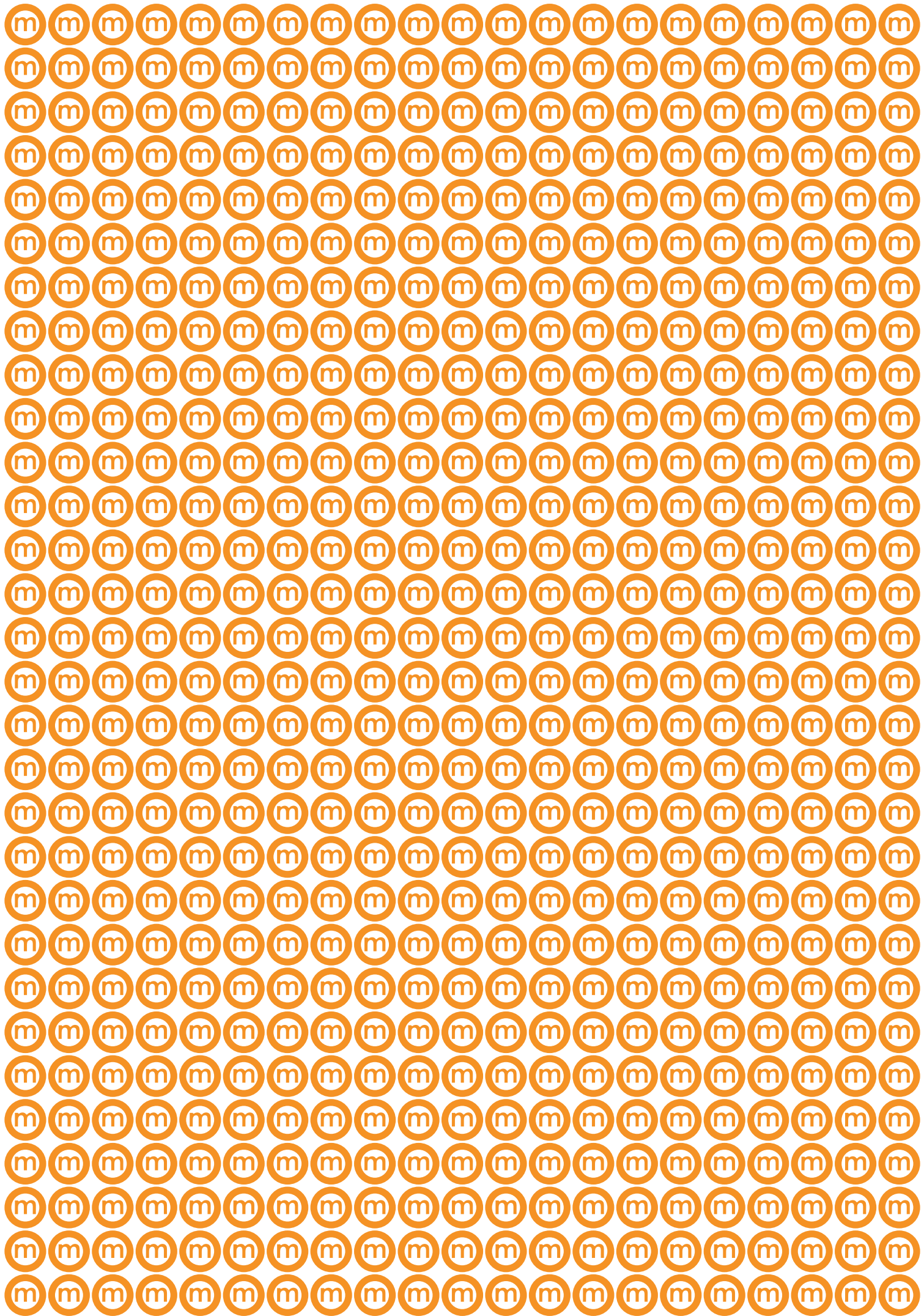

Beleidsvisie Externe Veiligheid
gemeente Meppel

Beleidsvisie Externe Veiligheid gemeente Meppel

oktober 2014

Hoofdstuk 1. Inleiding	7
1.1. Samenvatting	7
1.2. Leeswijzer	7
1.3. Doel actualisering beleidsvisie externe veiligheid gemeente Meppel	7
Hoofdstuk 2. Meppel en externe veiligheidsbeleid	9
2.1. Gemeente Meppel	9
2.2. Wat is externe veiligheid	9
2.3. Waarom een beleidsvisie Externe Veiligheid	9
2.4. Kaders van het Rijk	9
2.5. Provinciaal beleid	10
2.6. Beleidsvrijheid	11
2.7. Gemeentelijk beleid	12
Hoofdstuk 3. Situatie gemeente Meppel	13
3.1. Ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van risicobronnen	13
3.1.1. Ontwikkelingen rondom transportaders	13
3.1.2. Ontwikkelingen rondom stationaire risicobronnen	14
3.2. Knelpunten in de huidige situatie van stationaire risicobronnen	15
3.3. Veiligheid rondom het spoor, weg en water	15
Hoofdstuk 4. Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Meppel	17
4.1. Inleiding	17
4.2. Indeling in gebiedstypes	17
4.3. Invulling geven aan het externe veiligheidsbeleid (beleidsvrijheid)	19
4.4. Ambities gemeente Meppel	19
Tabel 1. Gebiedsgerichte ambitie externe veiligheid en ontwikkelingsmogelijkheden gemeente Meppel	21
Bijlage 1. Lijst van gebruikte begrippen	23
Bijlage 2. Wettelijk kader	29
Bijlage 3. Kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten gemeente Meppel	35
Bijlage 4. Kaart stationaire risicobronnen binnen de gemeente Meppel	49

Colofon

Uitgave van: gemeente Meppel / **Afdeling:** Ontwikkeling en Strategie /

Ontwerp en vormgeving: gemeente Meppel / **Datum:** oktober 2014

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1. Samenvatting

Deze Beleidsvisie Externe Veiligheid gemeente Meppel is een actualisering van de Beleidsvisie Externe Veiligheid uit 2008 en geeft de visie van de gemeente Meppel op externe veiligheid. De gemeente Meppel wil door middel van het optimaal combineren van bedrijvigheid en ruimtelijke ontwikkeling een verantwoord niveau van fysieke veiligheid voor de samenleving binnen de gemeentegrenzen creëren.

De beleidsvisie biedt voor de gemeente Meppel een duidelijk kader voor het omgaan met risico's en externe veiligheid. De beleidsvisie geeft aan waar ontwikkelingen mogelijk zijn en onder welke voorwaarden. In de gemeente Meppel vinden veel ruimtelijke ontwikkelingen plaats. Er wordt permanent gewerkt aan de modernisering van de stad en aan het bieden van mogelijkheden voor bedrijvigheid, scholen- en woningbouw. Ook in de omgeving van risicobronnen vinden ontwikkelingen plaats.

In de beleidsvisie worden zes gebieden onderscheiden. Voor elk van deze gebiedstypen is een eigen veiligheidsambitie vastgesteld. Deze veiligheidsambitie zegt vooral iets over de mogelijkheden die er in het betreffende gebied bestaan om ontwikkelingen te laten plaatsvinden. Helder wordt aangegeven welk standpunt de gemeente Meppel inneemt bij ruimtelijke ontwikkelingen van de stad en de ontwikkeling van bedrijvigheid. Belangrijk daarbij is dat bedrijven met gevaarlijke stoffen niet meer overal worden toegelaten en dat ruimte gewaarborgd blijft of gecreëerd wordt tussen risicobedrijven en kwetsbare objecten.

1.2. Leeswijzer

De Beleidsvisie Externe Veiligheid gemeente Meppel bestaat uit drie hoofdstukken. Hoofdstuk 2 beschrijft het belang van het hebben van een beleidsvisie externe veiligheid, voor wie de beleidsvisie bedoeld is, de beleidskaders vanuit het Rijk en de Provincie en de beleidsvrijheid die de gemeente daarin heeft. In hoofdstuk 3 wordt de situatie in de gemeente Meppel beschreven als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van risicobronnen, huidige knelpunten op het gebied van externe veiligheid en het transport van gevaarlijke stoffen over spoor, weg en water in Meppel. Hoofdstuk 4 is de invulling van het externe veiligheidsbeleid voor de gemeente Meppel. Daarbij is onderscheid gemaakt in verschillende gebieden binnen de gemeente Meppel.

Ter verduidelijking van de begrippen die in de Beleidsvisie Externe Veiligheid gemeente Meppel gebruikt worden, staat in bijlage 1 een omschrijving en uitleg van de begrippen in de beleidsvisie, zoals 'effectgebied', 'groepsrisico' en 'veiligheidszone'. In bijlage 2 zijn de landelijke wettelijke kaders van externe veiligheid beschreven. In bijlage 3 geeft de gemeente Meppel als aanvulling op wet- en regelgeving aan wat zij verstaat onder de begrippen 'kwetsbare' en 'beperkt kwetsbare objecten'. Bijlage 4 is een kaart met de stationaire risicobronnen in de gemeente Meppel.

1.3. Doel actualisering beleidsvisie externe veiligheid gemeente Meppel

Actualisering

Deze Beleidsvisie Externe Veiligheid gemeente Meppel is een actualisering van de Beleidsvisie Externe Veiligheid die in december 2008 door de gemeenteraad van de gemeente Meppel is vastgesteld. De Beleidsvisie Externe Veiligheid is geactualiseerd omdat de wetgeving op het gebied van externe veiligheid is aangepast en uitgebreid. Maar ook omdat in de gemeente Meppel de nodige ontwikkelingen hebben plaatsgevonden. Gelijktijdig met de vaststelling van de Beleidsvisie Externe Veiligheid gemeente Meppel in 2008 is kennis genomen van het Uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2008-2010 gemeente Meppel. Inmiddels zijn alle doelstellingen uit dit uitvoeringsprogramma gerealiseerd en verwerkt in de geactualiseerde Beleidsvisie Externe Veiligheid gemeente Meppel.

Ambitie en doel

Ten aanzien van externe veiligheid gelden landelijke wettelijke kaders, zoals het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs), zie ook bijlage 2. De wettelijke kaders vormen de basis voor het opstellen van het externe veiligheidsbeleid van de gemeente Meppel. De gemeente Meppel wil door middel van het optimaal combineren van bedrijvigheid en ruimtelijke ontwikkeling een verantwoord niveau van fysieke veiligheid voor de samenleving binnen de gemeentegrenzen creëren. Het doel van deze beleidsvisie externe veiligheid is om beleid te formuleren dat deze ambitie mogelijk maakt. Daarbij gaat het allereerst om het opheffen van onveilige situaties. Daarnaast is het de bedoeling om de veiligheid te handhaven en te voorkomen dat nieuwe onveilige situaties ontstaan. Meppel is een dynamische stad en dat moet zo blijven! Door middel van slimme randvoorwaarden, inventieve oplossingen en preventieve maatregelen kan die dynamiek worden gecombineerd met veiligheid voor de burgers op de lange termijn.

Voor wie is deze beleidsvisie bedoeld?

De beleidsvisie is gemaakt om in de gemeente Meppel een duidelijk kader te bieden voor het omgaan met risico's en externe veiligheid. De beleidsvisie geeft aan waar ontwikkelingen mogelijk zijn en onder welke voorwaarden. De beleidsvisie is niet alleen voor de gemeente Meppel van belang, maar ook voor samenwerkingspartners als Provincie Drenthe, buurgemeenten, ProRail en Rijkswaterstaat en voor bedrijven, ondernemers en inwoners van de gemeente Meppel. De gemeente Meppel geeft uitvoering aan het beleid en kan met de visie in de hand duidelijk communiceren hoe Meppel omgaat met risico en veiligheid.

Hoofdstuk 2. Meppel en externe veiligheidsbeleid

2.1. Gemeente Meppel

De gemeente Meppel heeft circa 32.800 inwoners, ligt in Zuidwest-Drenthe en bestaat uit de kernen Broekhuizen, Meppel, Nijeveen, Rogat en De Schiphorst. Het oppervlak van de gemeente Meppel beslaat 5.800 ha. Voor wonen, werken en recreatie zijn er veel mogelijkheden. Woningbouw vindt plaats in Meppel en Nijeveen. Bedrijven kunnen zich vestigen op de bedrijventerreinen Blankenstein, Noord I en II, Oevers A t/m E, Spijkerserve en Rogat. De verbinding met het water is gebleven: het Meppelerdiep is toegankelijk voor schepen tot 2.000 ton. "Nat" industrieterrein aan diep vaarwater is direct beschikbaar.

In Meppel vinden veel ruimtelijke ontwikkelingen plaats. Er wordt permanent gewerkt aan de modernisering van de stad en aan het bieden van mogelijkheden voor bedrijvigheid, scholen- en woningbouw. Ook in de omgeving van risicobronnen vinden ontwikkelingen plaats. De gemeente Meppel kiest ervoor om bij elk ruimtelijk plan in het invloedsgebied van een risicovolle activiteit maatregelen ter verbetering van de veiligheidssituatie te onderzoeken en toe te passen als de kosteneffectiviteit van de maatregel(en) acceptabel is.

Wat betreft overschrijding van de oriënterende waarde voor het groepsrisico geldt, dat de gemeente overschrijding van deze waarde bij nieuwe plannen alleen toestaat als daar zwaarwegende motieven voor zijn. Op termijn werkt de gemeente toe naar veiliger situaties. Van een veiliger situatie is sprake wanneer extra risicoreducerende maatregelen getroffen worden, bijvoorbeeld in de sfeer van zelfredzaamheid of rampenbestrijding. Dit betekent niet automatisch dat de oriënterende waarde niet langer wordt overschreden. Het is mogelijk dat situaties veiliger worden bij een gelijkblijvend groepsrisico, omdat in de getalsmatige bepaling van het groepsrisico niet met alle relevante onderwerpen rekening kan worden gehouden (bijvoorbeeld verbeterde zelfredzaamheid).

2.2. Wat is externe veiligheid

Veiligheid is een ruim begrip. Onder externe veiligheid verstaat men het beheersen van risico's die voortvloeien uit de opslag, productie, het gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen. Daarnaast praten we over veiligheid in de zin van het voorkomen van ongelukken in het verkeer (*verkeersveiligheid*), het voorkomen van brand in huis en bij horecagelegenheden (*brandveiligheid*) en veilig over straat kunnen gaan (*sociale veiligheid*).

2.3. Waarom een beleidsvisie Externe Veiligheid

Veilig wonen en risicobedrijven vestigen of het vervoeren van gevaarlijke stoffen gaan niet zomaar samen. Daarom is het ruimtelijk scheiden van dergelijke activiteiten noodzakelijk en wettelijk verplicht (zie bijlage 2). Deze beleidsvisie is bedoeld om duidelijkheid te geven aan inwoners en bedrijven over hoe de gemeente Meppel omgaat met het ruimtelijk scheiden van risicovolle activiteiten en kwetsbare objecten, zoals woningen. In de beleidsvisie worden gemaakte keuzes en hun onderlinge samenhang aangegeven en de consequenties van de keuzes worden duidelijk gemaakt. Ook voor de gemeentelijke organisatie is de visie een handvat om de afstemming en sturing van processen, bijvoorbeeld bij de tot standkoming van een bestemmingsplan, in goede banen te leiden.

2.4. Kaders van het Rijk

Vanuit het besef dat er altijd veiligheidsrisico's zullen bestaan, maar dat het wel nodig is om grenzen te stellen aan de grootte van de risico's, heeft de rijksoverheid grenswaarden gesteld. Zo zijn met het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd. Het besluit heeft als doel burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Daarnaast stelt het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo-1999) eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland ten aanzien van de preventie en de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn.

Het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen is geregeld in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). In dat besluit wordt eveneens aangesloten op de systematiek van het Bevi. Op grond van het Bevb is uitgesloten dat een buisleiding niet in een bestemmingsplan wordt opgenomen. De aanleg van een nieuwe leiding zal dan alleen mogelijk zijn als het bestemmingsplan daarin voorziet. Als het bestemmingsplan niet voorziet in de aanwezigheid van leidingen zal het bestemmingsplan eerst aangepast moeten worden alvorens de leiding toegelaten kan worden. Door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en de Gasunie is een nieuwe rekenmethodiek voor het Plaatsgebonden Risico (PR) en het Groepsrisico (GR) (analoog aan het Bevi) gemaakt en deze is als enige bruikbare rekenmethodiek vastgesteld. Bij ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van buisleidingen dient het bevoegd gezag een risicoberekening te maken.

Voor transportrisico's zijn de Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs), de Nota risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Nota RNVGS) en de Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen verschenen. En is een AMvB externe veiligheid transport gevaarlijke stoffen en een Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen in voorbereiding. Voornoemde circulaire wordt binnenkort vervangen door het Besluit externe veiligheid transport (Bevt). Dat besluit zal nagenoeg dezelfde methodiek bevatten als de huidige circulaire, maar zal op een paar belangrijke punten verschillen. Het Bevt zal worden gebaseerd op het "Basisnet". In het Basisnet zijn de veiligheidszones langs spoor en wegen vastgelegd. Binnen deze veiligheidszone zijn geen nieuwe kwetsbare objecten toegestaan. Beperkt kwetsbare objecten zijn alleen in uitzonderingsgevallen toegestaan.

Als het Bevt van kracht wordt, wordt tevens het plasbrandaandachtsgebied (PAG) wettelijk vastgelegd. Een PAG is een zone van 30 meter aan weerszijden van de transportas. In het Basisnet is aangegeven dat zowel de A28 als de spoorlijn een PAG heeft. Binnen dit aandachtsgebied moet bij realisatie van nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten rekening worden gehouden met de effecten van een plasbrand. Daarom geldt een bijzondere verantwoordingsplicht en kunnen aanvullende bouwkundige voorschriften gelden (op grond van het Bevt).

Een overzicht van de geldende wet- en regelgeving staat in bijlage 2.

2.5. Provinciaal beleid

Structuurvisie externe veiligheid provincie Drenthe (19 juni 2007)

In de Structuurvisie externe veiligheid heeft de provincie Drenthe aangegeven welke ambities zij nastreeft op het gebied van externe veiligheid en geeft daarin een vertaling naar gebiedgerichte normering op basis van plaatsgebonden- en groepsrisico.

Meerjaren uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid Drenthe 2011-2014

Dit uitvoeringsprogramma richt zich op de verdere kwaliteitsverbetering van de uitvoering wet- en regelgeving rond externe veiligheid. Het omvat onder meer de oprichting en instandhouding van een provinciaal Steunpunt Externe Veiligheid dat fungeert als kennisuitwisselingplatform en financiële ondersteuning biedt bij het op peil brengen van de gemeentelijke uitvoeringstaken externe veiligheid op het wettelijke vereiste minimum.

Omgevingsvisie Drenthe 2014

De Omgevingsvisie Drenthe 2014 is voor Drenthe een centraal visiedocument. De visie formuleert de belangen, ambities, rollen, verantwoordelijkheden en sturing van de provincie Drenthe in het ruimtelijk domein. Het is een gemeentelijke taak om bij het ontwerpen en inrichten van de fysieke leefomgeving rekening te houden met milieuaspecten als externe veiligheid. Van provinciaal belang zijn externe veiligheidsaspecten die de gemeentegrenzen overschrijden of samenhangen met provinciale verantwoordelijkheden.

De provincie streeft naar een samenleving waarin de risico's op zware ongevallen en incidenten met gevaarlijke stoffen zo veel mogelijk beperkt zijn. Voor een verantwoord en doelmatig vestigingsbeleid worden risicovolle bedrijven zo veel mogelijk geconcentreerd op daartoe geschikte bedrijventerreinen.

De provincie kijkt binnenkort of een nieuw Meerjaren uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid nodig is. In dat geval streeft de provincie er naar om samen met gemeenten, Veiligheidsregio en Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe aan dit onderwerp te werken. De Structuurvisie externe veiligheid uit 2007, waarin het provinciale externe veiligheidsbeleid nader is uitgewerkt, is niet meer actueel en wordt ingetrokken. De provincie verkent of het wenselijk is een regionale beleidsvisie te ontwikkelen. De risicosituatie in Drenthe is opgenomen op de Risicokaart (www.risicokaart.nl).

2.6. Beleidsvrijheid

Naast het feit dat vanuit de Rijksoverheid risiconormen zijn gesteld, is er veel beleid. Dit beleid is vastgelegd in diverse handleidingen en handreikingen. Het beleid laat ruimte aan gemeenten en provincies om eigen veiligheidsambities te formuleren. In specifieke zin hebben gemeenten en provincies de vrijheid om binnen kaders voor de bescherming van groepen burgers (*groepsrisico*, *GR*) eigen beleid vast te stellen. Dit geldt in veel mindere mate als het gaat om de bescherming van individuele burgers (*plaatsgebonden risico*, *PR*). Deze beleidsvrijheid vraagt van een gemeente om na te denken over haar eigen invulling van die beleidsruimte. Deze Beleidsvisie Externe Veiligheid beschrijft op welke wijze de gemeente met de beleidsruimte omgaat.

Het plaatsgebonden risico (PR) is het risico (uitgedrukt in kans per jaar) dat één persoon die zich onafgebroken en onbeschermd op die plaats bevindt, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een calamiteit met een gevaarlijke stof.

In het Bevi is voor het PR een norm van 10^{-6} per jaar opgenomen (= een kans van 1 op een miljoen per jaar op overlijden ten gevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen).

Het plaatsgebonden risico is de "harde" grenswaarde voor kwetsbare objecten. Daaraan zal voor kwetsbare objecten als woningen of scholen in alle gevallen moeten worden voldaan. Dat betekent dat binnen een bepaalde contour rondom een gevaarlijk bedrijf dergelijke objecten niet mogen worden gebouwd of zelfs moeten worden gesaneerd.

Voor beperkt kwetsbare bestemmingen, zoals verspreid liggende woningen of kleine kantoren, is deze norm een richtwaarde. Dit betekent dat op grond van zwaarwegende motieven van de norm mag worden afgeweken.

Het groepsrisico GR is de cumulatieve kans (per jaar) dat ten minste 10, 100 of 1.000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van een calamiteit met een gevaarlijke stof.

In het besluit is een orientatiewaarde opgenomen voor het groepsrisico. Deze 'norm' heeft een buitenwettelijke status. Van het bevoegde gezag wordt verwacht deze waarde zoveel mogelijk aan te houden, maar zij mag hiervan afwijken mits een en ander goed is onderbouwd.

De norm voor het groepsrisico is een zogenaamde oriënterende waarde. Dit betekent, dat de norm gemotiveerd mag worden overschreden. De gemeente moet hierover een afweging maken. Ter voorbereiding van de afweging van de risico's bij vergunningverlening of ruimtelijke plannen wordt per geval een verantwoording groepsrisico opgesteld. Wie de verantwoording opstelt, is vastgelegd in het werkproces voor de betreffende activiteit (zoals een bestemmingsplan). Hierbij is de *regionale brandweer* de wettelijk verplichte adviseur. De gemeente verantwoordt het groepsrisico bij overschrijding van de oriënterende waarde en bij verandering van het groepsrisico.

2.7. Gemeentelijk beleid

De gemeenteraad van de gemeente Meppel heeft op 11 december 2008 de Beleidsvisie Externe Veiligheid Gemeente Meppel vastgesteld en kennis genomen van het Uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2008-2010 Gemeente Meppel.

In de gemeente Meppel vinden veel ruimtelijke ontwikkelingen plaats. Er wordt permanent gewerkt aan de modernisering van de stad en aan het bieden van mogelijkheden voor bedrijvigheid, scholen- en woningbouw. Ook in de omgeving van risicobronnen vinden ontwikkelingen plaats. Inmiddels zijn alle doelstellingen uit het Uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2008-2010 gerealiseerd. Daarnaast is de wetgeving op het gebied van externe veiligheid aangepast en uitgebreid. De voorliggende Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Meppel is een actualisering van de beleidsvisie uit 2008.

Hoofdstuk 3. Situatie gemeente Meppel

In dit hoofdstuk wordt de situatie in de gemeente Meppel beschreven als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van risicobronnen, huidige knelpunten op het gebied van externe veiligheid en het transport van gevaarlijke stoffen over spoor, weg en water in Meppel.

3.1. Ruimtelijke ontwikkelingen in de nabijheid van risicobronnen

3.1.1. Ontwikkelingen rondom transportaders

De volgende risicobronnen zijn aanwezig:

1. De A28 en de A32;
2. De spoorlijnen Meppel-Zwolle, Meppel-Leeuwarden en Meppel-Groningen;
3. Het Meppeler Diep als grootscheepsvaarwater (ook containervervoer) en havenuitbreiding;
4. Hogedruk aardgasleidingen en 110 kV hoogspanningsleiding;
5. Bedrijventerreinen

Ad 1. Ruimtelijke ontwikkelingen langs de A28 en A32;

Er zijn geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen langs de A28 en A32 die relevant zouden kunnen zijn voor het transport van gevaarlijke stoffen over de A28 en A32.

Ad 2. Spoorlijnen Meppel-Zwolle, Meppel-Leeuwarden/Groningen;

Er vinden geen ingrijpende nieuwe ontwikkelingen plaats rondom de sporen die relevant zijn voor het transport van gevaarlijke stoffen over het spoor.

Ad 3. Meppelerdiep en havenuitbreiding;

Het Meppelerdiep is bevaarbaar voor schepen tot 2000 ton. Het vervoer gaat onder andere naar Agrifirm (veevoeder en kunstmest) en containers naar de containerhaven. Op de aangrenzende bedrijventerreinen langs het Meppelerdiep zijn bedrijven tot maximaal milieucategorie 5 toegestaan. Voor de komende 20 jaar is de verwachting dat de havenactiviteiten zullen toenemen. En dat de haven in zuidelijke richting zal gaan groeien. De uitbreiding zal zich vooral richten op het faciliteren van de toename van het containervervoer en dus containeropslag.

Ad 4. Hogedruk aardgastransportleidingen en 110 kV hoogspanningsleiding;

Deze leidingen liggen voor het overgrote deel in het buitengebied van de gemeente Meppel. In het bestemmingsplan Buitengebied (vastgesteld in 2009) zijn deze leidingen met een aanvullende bestemming opgenomen. Dat geldt ook voor een aantal leidingen die binnen de bebouwde kom liggen en binnen enkele woon- en werklocaties in Meppel en Nijeveen. Zoals in het bestemmingsplan voor Berggierslanden (vastgesteld in 2003) en voor Nijeveen (vastgesteld in 2009). Voor de bestaande hogedruk aardgastransportleidingen vinden er in de directe omgeving van deze leidingen geen toekomstige ontwikkelingen plaats. Bij eventuele nieuwe toekomstige ontwikkelingen worden de op dat moment geldende bebouwingsvrije afstanden in acht genomen, een en ander in overleg met de leidingbeheerder. Binnen de gemeente Meppel zijn geen nieuwe leidingen gepland. Het gedeelte van de 110 kV hoogspanningsleiding van het tracé Meppel-Zwartsluis is ondergronds gebracht, voor zover het betreft het gedeelte tussen het grote trafostation en de gemeentegrens met Staphorst. Planologische inpassing daarvan heeft ook plaatsgevonden.

Ad 5. Bedrijventerreinen

In de Structuurvisie Meppel 2013 staat dat de gemeente Meppel de bedrijventerreinen "Oude Vaart" en "Steenwijkerstraatweg" wil transformeren naar een gebied met lichte bedrijvigheid met wonen, recreatie en groen gecombineerd met een nieuw aan te leggen stadsentree. Bij de laatste actualisering van het bestemmingsplan Steenwijkerstraatweg in 2010 is de mogelijkheid om nieuwe Bevi-bedrijven te vestigen komen te vervallen. Als gevolg van de hiervoor genoemde transformatie is er uitplaatsingsruimte nodig. Het nieuw aan te leggen bedrijventerrein Noord 3 is daarom aangewezen voor de bedrijfscategorieën 2, 3 en 4. Hier zullen geen nieuwe Bevi-bedrijven worden toegestaan.

3.1.2. Ontwikkelingen rondom stationaire risicobronnen

Op de kaart in bijlage 4 zijn de stationaire risicobronnen weergegeven binnen de gemeente Meppel.

Benzineverkooppunten met LPG:

Autobedrijf Greve, Ceintuurbaan

Een vestiging van het Greijdanus College (voortgezet onderwijs) op de hoek Ceintuurbaan-Schoolstraat ligt binnen het invloedsgebied van het LPG-tankstation van Autobedrijf Greve aan de Ceintuurbaan. Het betreft een bestaande situatie.

Tamoil, Groeneveld

De 10^{-6} PR-contour van dit LPG-tankstation van Groeneveld Tamoil ligt voor een deel over de kop van het Westeinde waar zich een camping met overnachtingsmogelijkheden bevindt. Planologisch is niet toegestaan op het binnen deze contour gelegen deel van de camping te overnachten. Op dit moment is het LPG verkooppunt niet in werking. De mogelijkheden voor het intrekken van dit deel van de vergunning worden onderzocht.

Brandoil, Rogat

In de directe nabijheid van LPG-tankstation Brandoil in Rogat ligt een wegrestaurant met een bewaakte vrachtwagenparkeerplaats. Omdat in de vrachtwagens overnacht mag worden heeft de gemeente Meppel in 2010 besloten om de parkeerplaats aan te merken als een beperkt kwetsbaar object (vergelijkbaar met kampeerterrein). De 10^{-6} contouren van het LPG-reservoir en het LPG-vulpunt zijn vastgelegd in het bestemmingsplan "Rogat – vrachtwagenparkeerplaats". Binnen deze contour mogen vrachtwagenparkeerplaatsen met overnachtingsmogelijkheid gerealiseerd worden omdat de vultijden van het LPG-vulpunt in de milieuvergunning van het tankstation zijn vastgelegd tussen 08.00 en 21.00 uur.

Total, Werkhorst

In de nabijheid van het LPG-tankstation Total aan de Werkhorst liggen twee vestigingen van AOC Terra. Er wordt voldaan aan de 10^{-6} contour. Daarnaast is in 2007 in een overeenkomst tussen AOC Terra en Total Nederland afgesproken dat er tussen 08.30 en 16.00 uur (schooltijden) geen bevoorrading met LPG zal plaatsvinden.

Joontjes Oliehandel B.V., Pieter Masterbroekweg

Het LPG-reservoir en de LPG-installatie van Joontjes aan de Pieter Masterbroekweg zijn in 2013 buiten gebruik gesteld. Voor het bedrijf vindt er in de directe omgeving geen toekomstige ontwikkelingen plaats.

Joontje B.V., Setheweg

Joontjes aan de Setheweg betreft een nieuw tankstation met o.a. LPG en CNG voor personenauto's en vrachtwagens op een industrieterrein. Ten aanzien van het LPG-reservoir en het LPG-vulpunt wordt voldaan aan de 10^{-6} contour.

Opslag / overslag van gevaarlijke stoffen:

Astellas Pharma Europe BV en BOOM BV

Voor beide bedrijven vinden er in de directe omgeving geen toekomstige ontwikkelingen plaats.

Joontjes Oliehandel B.V., Pieter Mastenbroekweg

Het betreft een brandstoffenopslag van K2- en K3-brandstoffen. De K2 brandstoffen worden sinds 2014 ondergronds opgeslagen. De K3-brandstoffen bovengronds. Het is een bedrijf dat onder het Besluit risico zware ongevallen (Brzo 199) valt. De 10^{-6} contour wordt veroorzaakt door de verladingsactiviteiten. De contour ligt binnen de grens van de inrichting en over een klein deel van het kanaal.

MCS Meppel

MCS Meppel betreft een container terminal waar o.a. overslag van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. Voor deze inrichting geldt geen minimum afstand voor het PR en de grens van het invloedsgebied voor de bepaling van het GR is niet relevant.

Ammoniakkoelinstallatie:

Kievit B.V. (Friesland Foods)

Het bedrijf Kievit B.V. produceert geëncapsuleerde ingrediënten voor de voedingsmiddelenindustrie. Voor deze inrichting geldt geen minimum afstand voor het PR en de grens van het invloedsgebied voor de bepaling van het GR is niet relevant. Er gelden ten aanzien van externe veiligheid geen beperkingen voor Kievit.

NAM-gaswinninginstallaties:

Voor deze inrichtingen is het Ministerie van Economische Zaken het bevoegd gezag. Binnen de gemeente Meppel zijn drie gaswinninginstallaties gesitueerd (locatienamen Wanneperveen 8, 13 en 15). Voor twee van de drie locaties vinden er in de directe omgeving van beide bedrijven geen toekomstige ontwikkelingen plaats.

Gasontvangststations:

Het betreft inrichtingen die zorg dragen voor de verdere verdeling van aardgasstromen. Binnen de gemeente Meppel bevinden zich twee gasontvangststations. Voor beide inrichtingen vinden in de directe omgeving geen toekomstige ontwikkelingen plaats.

3.2. Knelpunten in de huidige situatie van stationaire risicobronnen

Binnen de gemeente Meppel bevinden zich in de huidige situatie geen knelpunten meer. Onder knelpunt wordt een situatie verstaan, waarbij kwetsbare objecten zich binnen de plaatsgebonden risicoafstand (de "harde" grenswaarde uit de wet) bevinden.

Voor risicovolle inrichtingen geldt dat er geen (geprojecteerd) kwetsbare object(en) binnen de grenswaarde van de plaatsgebonden risico contour (10^{-5}) mogen liggen. Wanneer kwetsbare objecten zijn gelegen binnen deze contour dan wordt deze situatie aangemerkt als een urgente saneringssituatie. Liggen er kwetsbare objecten tussen de 10^{-5} en 10^{-6} contour dan wordt deze situatie aangemerkt als een niet urgente saneringssituatie. Op grond van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) moeten alle urgente saneringen voor 27 oktober 2007 opgelost en niet urgente saneringen uiterlijk 1 januari 2010 zijn uitgevoerd.

De risicobronnen in de Gemeente Meppel zijn in 2007 in beeld gebracht met het rapport "Inventarisatie Externe veiligheid inrichtingen Gemeente Meppel" (bijlage bij de beleidsvisie uit 2008). Na vaststelling van de vorige beleidsvisie zijn nieuwe risicovolle objecten naar aanleiding van aanvullende regelgeving op de Risicokaart gekomen. Dit betreft een LPG tankstation en 2 gasontvangststations (zie paragraaf 3.1.2).

3.3. Veiligheid rondom het spoor, weg en water

Over Meppeler grondgebied worden gevaarlijke stoffen vervoerd per schip, per spoor en over de weg:

- per schip over het Meppelerdiep
- per spoor van Leeuwarden naar Zwolle v.v. door het centrum van Meppel
- per spoor van Groningen naar Zwolle v.v. door het centrum van Meppel
- over de weg (de N375)
- over de weg (de N851)
- over de weg (via de A32)
- over de weg (via de A28)

In het gemeentelijke verkeers-en vervoersplan (GVVP) is beleidsmatig aangegeven dat een aantal routes aangewezen zullen worden waarop het vervoer van gevaarlijke stoffen zal worden toegestaan. De gemeente is echter niet voornemens om routing van gevaarlijke stoffen in te stellen. De belangrijkste route van gevaarlijke stoffen zal in de praktijk de route via de A32 langs de afslag Meppel-noord lopen en dan verder afgewikkeld worden over de N375 richting de verschillende bedrijventerreinen. In 2008 is de aansluiting bij Meppel-noord gerealiseerd. De voorrangskruispunten zijn vervangen door rotondes. Dit komt de doorstroming bij de aansluiting ten goede en wordt daarmee een aantrekkelijke route voor het vrachtverkeer. Daarnaast is de zuidelijke ontsluitingsweg (Europalaan) aangelegd. Dit is een verbindingsweg tussen de A32 en industrieterrein de Oevers. Omdat deze weg gedeeltelijk door een woonwijk loopt, is deze minder geschikt als hoofdroute. De route zal wel worden gebruikt als alternatieve route.

Hoofdstuk 4. Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Meppel

4.1. Inleiding

Op basis van de inventarisatie in de vorige hoofdstukken wordt duidelijk dat er belangrijke afwegingen zijn te maken op het gebied van externe veiligheid in de gemeente Meppel. Welke risicovolle bedrijven laten we waar toe in de gemeente? Vinden we een toename van het groepsrisico in de nabijheid van een risicobron acceptabel? Is het bouwen van nieuwe woonwijken voor de gemeente belangrijker dan de uitbreidingsmogelijkheden van een bedrijf dat met gevaarlijke stoffen werkt? Dat betekent dat het nodig is om compromissen te sluiten. Bijvoorbeeld enerzijds extra investeringen voor veiligheid bij het bedrijf en anderzijds een andere ruimtelijke indeling van het uitbreidingsplan.

Deze keuzes zullen niet overal in de gemeente hetzelfde zijn. Op de ene plek kiezen we voor wonen, op de andere ligt het accent op bedrijvigheid. Daarom is gekozen voor een gebiedsgericht beleid, waarin genuanceerd en met inachtneming van lokale aspecten wordt omgegaan met externe veiligheid. In de volgende paragraaf wordt dit nader toegelicht.

4.2. Indeling in gebiedstypes

Om zowel ruimte te bieden voor de ontwikkeling van bedrijvigheid, de ruimtelijke ontwikkeling van de stad én ervoor te zorgen dat geen veiligheidsrisico's worden gecreëerd is het goed om sturing te geven aan de situering van bedrijven met een risicocontour (10^{-6}) en aan ruimtelijke ontwikkelingen binnen risicocontouren de invloedsgebieden. Daarom worden binnen de gemeente Meppel in de Beleidsvisie Externe Veiligheid de volgende zes gebieden onderscheiden. Voor elk van deze gebiedstypen is een eigen veiligheidsambitie vastgesteld. Deze veiligheidsambitie zegt vooral iets over de mogelijkheden die er in het betreffende gebied bestaan om ontwikkelingen te laten plaatsvinden.

Belangrijk daarbij is dat bedrijven met gevaarlijke stoffen niet meer overal worden toegelaten en dat ruimte gecreëerd wordt tussen risicobedrijven en kwetsbare objecten.

1) Binnenstad en centrum

Het betreft een menging van functies: winkelcentrum, kantoren, horeca en wonen. De binnenstad wordt globaal begrensd door de Reest, het Meppelerdiep, de Buitenhaven, Mallegat, Ceintuurbaan en de spoorlijn. Het centrum omvat het winkelgebied in de binnenring. Hier zullen overdag een groot aantal mensen werken en winkelen. 's Avonds zullen er mensen de horeca bezoeken en wonen. De gemeente Meppel wil haar burgers een zo veilig mogelijke woonomgeving bieden en in de binnenstad en centrum worden daarom geen bedrijven toegelaten die een extern veiligheidsrisico veroorzaken. In de binnenstad en het centrum zijn dergelijke bedrijven ook nu niet aanwezig.

2) Woonwijken

Woonwijken zijn die gebieden in de gemeente waar een groot aantal mensen op een beperkt oppervlak verblijven. De gemeente Meppel wil haar burgers een zo veilig mogelijke woonomgeving bieden en in woonwijken worden daarom geen bedrijven toegelaten die een extern veiligheidsrisico veroorzaken. In de woonwijken zijn dergelijke bedrijven ook nu niet aanwezig.

3) Buitengebied

In het buitengebied is het aantal aanwezige personen per oppervlak kleiner dan in de woonwijken. Het is echter een karakteristiek gebied voor Meppel en het streven is dan ook om het buitengebied zoveel mogelijk te beschermen tegen risico's door bedrijven met gevaarlijke stoffen. Ondanks de aanwezigheid van een enkel bedrijf in het buitengebied (het gaat voornamelijk om een aantal LPG-tankstations, hogedruk aardgastransportleidingen en NAM-gasbehandelingsinstallaties die voldoen aan de normen voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico), is er daarom voor gekozen om voor het buitengebied die ambitie te hanteren met behoud van karakteristieke eigenschappen van het gebied.

4) Bedrijventerreinen

Op de bestaande bedrijventerreinen zijn diverse bedrijven gevestigd die werken met gevaarlijke stoffen en daardoor een ruimtebeslag op de omgeving veroorzaken. Clustering van risicobedrijven op de bedrijventerreinen en de mogelijkheid van nieuwe bedrijven ligt daarom voor de hand. Via het vergunningenstelsel worden de PR contouren zoveel als technisch mogelijk is beperkt en vastgelegd om de ruimte op de bedrijventerreinen zo goed mogelijk te kunnen benutten. Buiten deze contouren kunnen zich kwetsbare objecten als grotere kantoren vestigen, daarbinnen niet. Bij het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen voor dit gebied zal de sturingsfilosofie uit de Beleidsvisie Externe Veiligheid tot uiting moeten komen. De vestiging van nieuwe kwetsbare objecten in het gebied binnen risicocontouren moet worden uitgesloten. De vestiging van nieuwe Bevi-bedrijven zal gecontroleerd plaatsvinden.

5) Transportzones spoor, weg en water

In de spoorzone (200 m ten weerszijde van het spoor) wordt uitgegaan van maximale ontwikkelingsmogelijkheden voor de ruimtelijke ordening, binnen de ruimte die de wet biedt. Dat betekent dat de mogelijkheden voor het transport van gevaarlijke stoffen beperkt zullen zijn. In het landelijk vast te stellen Basisnet voor vervoer van gevaarlijke stoffen zal voor Meppel slechts beperkt vervoer van gevaarlijke stoffen worden toegestaan. Verantwoording van het groepsrisico vindt plaats door het planontwerp te optimaliseren (mogelijkheden voor beheersbaarheid van calamiteiten, zelfredzaamheid van de burgers etc.).

In het basisnet zijn de veiligheidszones langs spoor en wegen vastgelegd. Binnen deze veiligheidszone zijn geen nieuwe kwetsbare objecten toegestaan. Beperkt kwetsbare objecten zijn alleen in uitzonderingsgevallen toegestaan. Als het Bevt van kracht wordt, wordt tevens het plasbrandaandachtsgebied (PAG) wettelijk vastgelegd. Een PAG is een zone van 30 meter aan weerszijden van de transportas. In het basisnet is aangegeven dat de spoorlijn een PAG heeft. Binnen dit aandachtsgebied moet bij realisatie van nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten rekening worden gehouden met de effecten van een plasbrand. Daarom geldt een bijzondere verantwoordingsplicht en kunnen aanvullende bouwkundige voorschriften gelden (op grond van het Bevt).

De A32 en A28 (wegen) worden beschouwd als belangrijke transportaders waarover veel gevaarlijke stoffen mogen worden vervoerd. Voor de gemeente Meppel betekent dat ten weerszijden van de A28 en A32 een PAG van 30 m vanaf de kant van de weg wordt aangehouden. Binnen deze zone mag geen nieuwbouw van kwetsbare objecten plaatsvinden. Daarnaast wordt in de zone van 30 tot 200 m hetzelfde beleid gevoerd als in de spoorzone.

Veel gevaarlijke stoffen worden over water vervoerd. Omdat er nog veel ruimte is, is het water een belangrijke uitwijkmogelijkheid voor andere modaliteiten. Die ruimte moet behouden worden voor de toekomst. De gedachte is dat langs belangrijke binnenvaartverbindingen (het Meppelerdiep) een veiligheidszone van 25 meter wordt aangehouden voor nieuwe situaties. Die 25 meter is gebaseerd op het meest voorkomende scenario, een plasbrand.

6) Risicozone hogedruk aardgastransportleidingen

Jarenlang zal er aardgas nog onder hoge druk door de gemeente Meppel worden getransporteerd en die transporten vinden vooral plaats in het buitengebied. Het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen is geregeld in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). In dat besluit wordt eveneens aangesloten op de systematiek van het Bevi.

4.3. Invulling geven aan het externe veiligheidsbeleid (beleidsvrijheid)

Waar wettelijke verplichtingen ophouden ontstaat een gebied waarbinnen de gemeente voor wenselijke ontwikkelingen kan kiezen. Te denken valt hierbij aan keuzes rond de oriënterende waarde van het groepsrisico en rond richtwaarden voor het plaatsgebonden risico bij beperkt kwetsbare objecten. Bij deze keuzes is de gemeente gehouden tot degelijke motiveringen en communicatie aan haar burgers. De keuzevrijheid wordt vertaald in het wel of niet accepteren van een overschrijding of toename van het groepsrisico of het wel of niet toestaan van beperkt kwetsbare objecten binnen de plaatsgebonden risicocontour.

En wat valt wel en niet onder het begrip (beperkt) kwetsbaar object? De wetgeving is op dat punt niet limitatief. De gemeente kan op dat punt zelf een standpunt innemen. In bijlage 3 geeft de gemeente Meppel als aanvulling op wet- en regelgeving aan wat zij verstaat onder de begrippen 'kwetsbare' en 'beperkt kwetsbare objecten'.

Verantwoording van het groepsrisico

De keuzemogelijkheid ten aanzien van wel/geen uitgebreide verantwoording van het groepsrisico komt uit de besluiten Bevi, Bevt en Bevb en een verdere uitwerking daarvan is te vinden in de Handreiking verantwoording groepsrisico. De gemeente Meppel onderschrijft de benaderingsmethode voor een wel of geen uitgebreide verantwoording van het groepsrisico zoals hieronder beschreven:

- a. de geplande (kwetsbare) objecten buiten het invloedsgebied liggen (dan is er geen groepsrisico), of
- b. het een enkel (kwetsbaar) object in een nagenoeg maagdelijke omgeving betreft (dan is het groepsrisico zeer laag), of
- c. het een enkel (kwetsbaar) object in een al zeer volle omgeving betreft, waardoor het effect op het groepsrisico marginaal is.

De gemeente hanteert hierbij de volgende vuistregels:

Ad a) geen verantwoording van het groepsrisico vereist.

Ad b) tot een factor 10 onder de oriënterende waarde (= 0,1 van de oriënterende waarde) vereist de gemeente geen uitgebreid onderzoek naar het groepsrisico.

Ad c) tot een toename van het berekende groepsrisico van 10% beschouwt de gemeente de toename als marginaal en vereist geen uitgebreid onderzoek naar het groepsrisico.

Pas als de risicosituatie niet voldoet aan de hiervoor genoemde voorwaarden a, b of c, vereist de gemeente een uitgebreide verantwoording van het groepsrisico, waarbij aandacht wordt besteed aan de criteria zelfredzaamheid, beheersbaarheid en resteffecten.

Begrip (beperkt) kwetsbaar object

In bijlage 3 is een overzicht gegeven van kwetsbare- en beperkt kwetsbare objecten. Het betreft echter een beperkte opsomming daarvan. Het kan gebeuren dat in ruimtelijke plannen objecten voorkomen welke niet één op één op voornoemd overzicht zijn te plaatsen. Bij het uitwerken van de ruimtelijke plannen moet dan door het bevoegde gezag helder gemotiveerd worden of het betreffende object wel of niet onder de definitie van (beperkt) kwetsbaar object valt.

4.4. Ambities gemeente Meppel

In tabel 1 op de volgende pagina zijn per gebiedstype de ambities van de gemeente Meppel geformuleerd voor het plaatsgebonden risico (PR) en voor het groepsrisico (GR). Op basis van deze gebiedsgerichte ambities is in de onderstaande tabel weergegeven welke ontwikkelingsmogelijkheden er in Meppel zijn.

De gemeente wil de risico's van opslag, transport en toepassing van gevaarlijke stoffen zoveel mogelijk beperken. Door middel van vergunningverlening, toezicht en handhaving, rampenbestrijding en de ruimtelijke ordening wordt hier invulling aangegeven. Nieuwe veiligheidsknelpunten worden voorkomen.

Tabel 1.

Gebiedsgerichte ambitie externe veiligheid en ontwikkelingsmogelijkheden gemeente Meppel

Gebiedstype	Overschrijding grenswaarde PR (10 ⁻⁶) voor kwetsbare objecten	Overschrijding richtwaarde PR (10 ⁻⁶) voor beperkt kwetsbare objecten	Vestiging BEVI inrichtingen	Overschrijding oriënterende waarde (OW) Groepsrisico	Toename Groepsrisico
Centrum en Binnenstad	Niet acceptabel	<i>Nieuw</i> Niet acceptabel	Niet acceptabel.	Acceptabel onder voorwaarden, optimaal planontwerp.	Acceptabel onder voorwaarden, optimaal planontwerp.
		<i>Bestaand</i> n.v.t.			
Woonwijken	Niet acceptabel	<i>Nieuw</i> Niet acceptabel	Niet acceptabel.	Niet wenselijk. Resteffect meewegen	Acceptabel onder voorwaarden, optimaal planontwerp.
		<i>Bestaand</i> n.v.t.			
Buitengebied	Niet acceptabel	<i>Nieuw</i> Niet acceptabel	Niet wenselijk. Resteffect meewegen.	Niet wenselijk. Resteffect meewegen.	Niet wenselijk. Resteffect meewegen.
		<i>Bestaand</i> n.v.t.			
Bedrijventerrein	Niet acceptabel	Acceptabel onder voorwaarden (gewichtige redenen)	Als op grond v/h bestemmings-plan max. categorie 5 bedrijven zijn toegestaan. Overlap van 10 ⁻⁶ contour van Bevi-inrichtingen is toegestaan. Het is niet wenselijk dat de invloedsgebieden buiten de grenzen v/h industrieterrein vallen. Domino- en cumulatieve effecten dienen zoveel mogelijk beperkt te worden.	Acceptabel onder voorwaarden optimaal planontwerp. Dat geldt voor de Oevers A, B, C, D en Rogat (oostelijk gedeelte). Functies met niet-zelfredzame groepen mogen zich niet binnen het invloedsgebied bevinden.	Acceptabel onder voorwaarden optimaal planontwerp. Functies met niet-zelfredzame groepen mogen zich niet binnen het invloedsgebied bevinden.
Transportzone	Niet acceptabel	<i>Nieuw</i> Niet acceptabel	n.v.t.	Acceptabel onder voorwaarden, optimaal planontwerp	Acceptabel onder voorwaarden, optimaal planontwerp
		<i>Bestaand</i> n.v.t.			
Zones rondom hogedruk aardgasleidingen	Niet acceptabel	Acceptabel onder voorwaarden (gewichtige redenen)	n.v.t.	Acceptabel onder voorwaarden, optimaal planontwerp	Acceptabel onder voorwaarden, optimaal planontwerp

Bijlage 1. Lijst van gebruikte begrippen

Basisnet

Bij het vervoer van gevaarlijke stoffen spelen belangen op het gebied van vervoer, ruimtelijke ontwikkeling en veiligheid een grote rol. Er zijn steeds meer ontwikkelingen in Nederland zichtbaar die zorgen voor spanning tussen deze belangen. Met het doel een duurzaam evenwicht te creëren tussen het vervoer van gevaarlijke stoffen, ruimtelijke ontwikkelingen en veiligheid is het Basisnet ontstaan: een project dat het ministerie van Verkeer en Waterstaat samen met onder andere het ministerie van VROM, gemeenten, provincies en bedrijfsleven uitvoert.

Het Basisnet bestaat uit drie kaarten waarop bestaande spoor-, vaar- en rijkswegen onderverdeeld zijn in drie categorieën routes:

- Routes waar het vervoer van gevaarlijke stoffen geen beperkingen krijgt opgelegd, maar waar wel ruimtelijke beperkingen gelden.
- Routes waar zowel beperkingen voor het vervoer als voor de ruimtelijke ontwikkeling gelden.
- Routes waar alleen beperkingen voor het vervoer zijn.

Het Basisnet wordt vastgelegd in regelgeving.

Beheersbaarheid

De beheersbaarheid van een calamiteit of ramp wordt bepaald door de mogelijkheden van de hulpdiensten en andere betrokken instanties om hun hulpverlenende taken goed uit te voeren. Denk hierbij aan de bereikbaarheid van de locatie, opstel mogelijkheden, aanwezige bluswatervoorziening, de beschikbaarheid en inzetbaarheid van materieel en personele capaciteit.

Bestaande situaties

Een op het tijdstip van inwerkingtreding van het Bevi :

- geldende Wm-vergunning;
- vastgesteld bestemmingsplan of vrijstellingsbesluit op grond waarvan de bouw of vestiging van kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten is toegelaten;
- aanwezige kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten.

Zie ook nieuwe situaties.

Bevoegd gezag

Het bevoegd gezag is de overheidsorganisatie die verantwoordelijk is voor de naleving van bepaalde wetgeving. Vaak zijn burgemeester en wethouders van de gemeente of gedeputeerde staten van de provincie het bevoegd gezag, maar het dagelijks bestuur van een waterschap of een minister kunnen ook bevoegd gezag zijn. Deze verantwoordelijkheid kan bestaan uit het afgeven van vergunningen, maar ook uit handhaving en het vaststellen van een bestemmingsplan. Beheerders van (water)wegen, concessiehouders van buisleidingen en bedrijven zijn echter op de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor de veiligheid en het naleven van de op hen van toepassing zijnde regels.

Brzo-inrichting

In het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo 1999) staan criteria die aangeven welke bedrijven een risico van zware ongevallen hebben. Dit hangt samen met de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen. Voor deze bedrijven gelden strengere regels dan normaal. Er wordt binnen de groep Brzo-bedrijven nog onderscheid gemaakt tussen een zware en een lichtere categorie. De lichtere categorie wordt ook wel Pbzo (preventiebeleid zware ongevallen)-bedrijven genoemd, omdat ze een preventiebeleid moeten hebben en een veiligheidsbeheersysteem (VBS). Voor bedrijven van de zware categorie geldt dit ook, maar deze moeten tevens een risicoanalyse uitvoeren en een veiligheidsrapport (VR) opstellen. Die bedrijven worden daarom ook wel VR(plichtige)-bedrijven genoemd.

Effect

De effecten ten gevolge van:

- explosie: het ontstaan van een drukgolf en/of warmtestraling
- brand
- toxisch: gevaar van vergiftiging door giftige gassen of dampen.

Effectgebied

Het effectgebied van een risicobron geeft aan tot op welke afstand er directe gezondheidseffecten kunnen zijn als er een ernstig ongeval bij de risicobron plaatsvindt. De kans dat een ongeluk gebeurt is in het effectgebied niet verrekend. Dat is het belangrijkste verschil met risicocontouren.

Explosie

Een explosie of ontploffing geeft een korte maar krachtige drukgolf en een kortdurende, hevige warmtestraling. Dit zijn de belangrijkste veroorzakers van letsel bij mensen in de buurt van een explosie. Ook brokstukken als bijvoorbeeld glasscherven, die door de drukgolf rondvliegen, kunnen levensgevaarlijke verwondingen veroorzaken. Explosies kunnen optreden bij:

- brandbaar gas: bijvoorbeeld aardgas, propaan, butaan of LPG
- sommige vluchtige vloeistoffen
- patronen en andere munitie
- professioneel en consumentenvuurwerk
- sommige producten, zoals geconcentreerde kunstmest
- stof van bijvoorbeeld voedingsmiddelen, graan of hout.

Gebiedsgericht beleid

Om gericht beleid te voeren naar de type omgeving worden er 6 gebiedstypen aangehouden. Voor elk van deze gebiedstypen is een eigen veiligheidsambitie vastgesteld. Deze veiligheidsambitie zegt vooral iets over de mogelijkheden die er in het betreffende gebied bestaan om ontwikkelingen te laten plaatsvinden.

Geprojecteerd object

Nog niet aanwezig object dat op grond van het vigerende bestemmingsplan toelaatbaar is.

Gevaarlijke stoffen

Gevaarlijke stoffen zijn stoffen waarvan het gebruik, het transport of de opslag, risico's met zich meebrengt. Het kan gaan om explosiegevaar, brand, giftigheid of radioactiviteit. De gevaren zijn vaak de keerzijde van nuttige eigenschappen van die stoffen. Het zijn vaak brandstoffen, of grondstoffen voor producten zoals medicijnen, kunststoffen en kunstmest of hulpstoffen die voor allerlei doeleinden worden gebruikt, bijvoorbeeld voor koelen, reinigen of conserveren. Daarnaast kan het ook om afvalstoffen gaan.

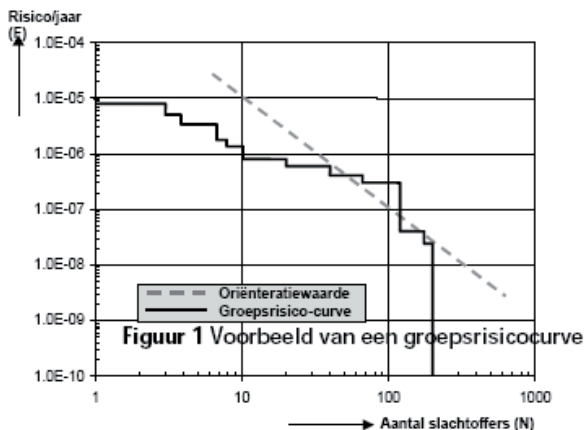
Grenswaarde

Grenswaarde als bedoeld in artikel 5.1 van de Wet milieubeheer. Van een grenswaarde mag niet worden afgeweken.

Groepsrisico (GR)

Cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is. Anders gezegd geeft het groepsrisico weer wat de kans is op het overlijden van een groep personen ten gevolge van een ongeval bij een bedrijf. Voor het groepsrisico is geen grenswaarde vastgesteld. Wel is er de zogeheten oriënterende waarde, deze dient door het bevoegde gezag (de vergunningverlener, zijnde de provincie of de gemeente) te worden gehanteerd bij de overwegingen omtrent het groepsrisico.

Deze oriënterende waarde is de kans op een ongeval met 10 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10^{-5} per jaar, met de kans op een ongeval met 100 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10^{-7} per jaar en met de kans op een ongeval met 1000 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10^{-9} per jaar.

Hierboven is een FN-diagram weergegeven met daarin als voorbeeld een FN-curve en tevens de oriënterende waarde.

Inrichting

Het woord inrichting komt onder andere uit de Wet milieubeheer. Het betreft bedrijven die vanwege de ondernomen milieubedreigende activiteit onder een AMvB ex. 8.40 van de Wet milieubeheer vallen of waarvoor een milieuvergunning noodzakelijk is.

Invloedsgebied

Het gebied waarin volgens bij regeling van de minister van VROM vast te stellen regels personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico. Het invloedsgebied voor het groepsrisico bij bedrijven is het gebied tot de 1% letaliteitsgrens, behalve voor LPG-tankstations, waar de grens van het invloedsgebied op 150 meter is gesteld. Deze 1%-letaliteitsgrens geeft de afstand aan van de risicovolle inrichting of transportroute tot een punt waarbij een daar aanwezige persoon nog een kans van 1% heeft om te overlijden ten gevolge van een ongeval binnen die inrichting. Het invloedsgebied voor het groepsrisico langs transportroutes is 200 meter rondom de weg, het water en het spoor en 30 meter rondom de ondergrondse aardgasleiding.

Kans op dodelijke slachtoffers

Bij het externe veiligheidsbeleid wordt gesproken over risico's. Hierbij gaat het om de kans dat er een ongeval gebeurt waarbij het effect is dat er dodelijke slachtoffers kunnen vallen. Het gaat hierbij om slachtoffers die direct en binnen 2 à 3 weken overlijden ten gevolge van dat ongeval. Naast het effect dat er dodelijke slachtoffers kunnen vallen, kunnen er ook veel gewonden zijn.

Het effectgebied van een risicobron geeft aan tot op welke afstand er directe gezondheidseffecten kunnen zijn als er een ernstig ongeval bij de risicobron plaatsvindt. De effectbenadering is dan ook vooral van belang bij de repressietaak van de hulpverleningdiensten, want het geeft het gebied aan waarbinnen zij moeten optreden. Over het algemeen kan het aantal gewonden worden gekoppeld aan het aantal dodelijke slachtoffers, aangezien met het beperken van de kans op dodelijke slachtoffers tevens de kans op gewonden wordt verkleind. Ook de voorbereiding op en de bestrijding van de effecten van een ongeval en de nazorg hebben zowel betrekking op gewonden als op dodelijke slachtoffers.

Zie verder bij plaatsgebonden risico en bij risicocontour.

Kwetsbaar object en beperkt kwetsbaar object

Zie bijlage 3.

Nieuwe situaties

Het betreft situaties ná inwerkingtreding van het Bevi (27 oktober 2004):

- het oprichten van een inrichting
- het veranderen van een bestaande inrichting waarvoor een milieuvergunning nodig is en waarbij de verandering nadelige gevolgen heeft voor het Plaatsgebonden Risico
- een bestemmingsplan dat wordt vastgesteld of herzien (inclusief de goedkeuring ervan)
- een vast te stellen wijzigings-, uitwerkings- of vrijstellingsbesluit en de in verband daarmee af te geven verklaring van geen bezwaar
- besluiten die betrekking hebben op vervangende nieuwbouw en opvulling van gaten binnen aaneengesloten bebouwing in bestaand stedelijk gebied.

Zie ook *bestaande situaties*.

Oriënterende waarde

Betreft een toetsingswaarde (die het karakter heeft van een oriënterende waarde), waarvan het bevoegd gezag gemotiveerd mag afwijken. Een oriënterende waarde heeft in tegenstelling tot een grens- en richtwaarde geen juridische status.

Pbzo-bedrijf

In het Besluit risico's zware ongevallen (Brzo 1999) zijn criteria opgenomen, waarmee wordt bepaald welke bedrijven een risico van zware ongevallen met zich meebrengen. Onderscheid wordt gemaakt tussen Brzo-bedrijven van de zware en de lichte categorie. Deze lichte categorie wordt ook wel 'Pbzo-bedrijven' genoemd. Bedrijven van de lichte categorie moeten onder andere een 'preventiebeleid zware ongevallen' en een veiligheidsbeheerssysteem hebben.

Plaatsgebonden Risico (PR)

Het plaatsgebonden risico is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft. In het plaatsgebonden risico zijn in het kort twee verschillende kansen verwerkt:

- de kans dat een ramp, zoals het ontsnappen van een gevaarlijke stof, plaatsvindt
- de kans dat een persoon daadwerkelijk overlijdt als gevolg daarvan.

Deze kans mag maximaal 1 op een miljoen (10^{-6}) per jaar zijn. De norm van 10^{-6} /jr geldt ten aanzien van kwetsbare objecten als grenswaarde, die niet mag worden overschreden, en ten aanzien van beperkt kwetsbare objecten als richtwaarde. Rondom een inrichting of transportmedium bestaat op sommige plaatsen hetzelfde risico. Deze plaatsen kunnen als een lijn (een risicocontour) op een kaart gezet worden.

Ramp

Volgens de Wet rampen en zware ongevallen is een ramp of zwaar ongeval een gebeurtenis:

1. waardoor een ernstige verstoring van de openbare veiligheid is ontstaan, waarbij het leven en de gezondheid van vele personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate worden bedreigd of zijn geschaad, en
2. waarbij een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Rampbestrijdingsplan

In een rampbestrijdingsplan legt een gemeente vast welke voorbereidingen zijn getroffen voor de bestrijding van een specifieke ramp of een specifieke soort ramp. De gemeente moet een beleid hebben waarin is bepaald voor welke overige gevallen een rampbestrijdingsplan wordt gemaakt. Het gaat erom dat er een rampbestrijdingsplan komt voor rampen en zware ongevallen waarvan de plaats, de aard en de gevolgen voorzienbaar zijn. Voor sommige risicosituaties is een rampbestrijdingsplan direct wettelijk verplicht. In een rampbestrijdingsplan moet de afstemming met aangrenzende gemeenten en aangrenzende gebieden in buurlanden zijn gewaarborgd.

Rampenplan

Elke gemeente moet een rampenplan hebben. Het rampenplan somt op wat er in een gemeente voor de rampenbestrijding in het algemeen geregeld moet zijn. Het is het 'masterplan' voor de gemeentelijke rampenbestrijding.

Register risicosituaties gevaarlijke stoffen

Het Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS) is een centraal landelijk register met gegevens over risicosituaties die in Nederland bestaan rond het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen. Deze gegevens worden beheerd door het RIVM en via internet op een risicokaart gepresenteerd. Daarnaast worden deze gegevens gebruikt in plaatselijke risicokaarten die ook andere risicosituaties tonen.

Resteffect

Het resteffect betreft de inschatting van het aantal doden, gewonden en de materiële schade die als gevolg van een ongeval kan ontstaan in een nieuwe situatie.

Richtwaarde

Richtwaarde als bedoeld in artikel 5.1 van de Wet milieubeheer ten aanzien van het niveau van het plaatsgebonden risico. Van een richtwaarde mag slechts gemotiveerd worden afgeweken.

Risicobron

De plaatsen waar risico's vandaan (kunnen) komen, worden risicobronnen genoemd. Het betreft hierbij:

- bedrijven waar gevaarlijke stoffen worden gemaakt, gebruikt of opgeslagen
- routes en pijpleidingen waarover of -door gevaarlijke stoffen worden getransporteerd.

Risicocontouren

Een risicocontour geeft aan hoe hoog in de omgeving de overlijdenskans is door een ongeval met een risicobron. Deze contourlijnen kan men vergelijken met de gewone hoogtelijnen op een kaart: binnen de contour is het risico groter, buiten de contour is het risico kleiner.

Risicokaart

Een risicokaart laat zien waar risicobronnen liggen. Het gaat daarbij om risicobronnen waardoor mensen direct letsel kunnen oplopen. Bijvoorbeeld gevaarlijke stoffen en andere relevante risico's, zoals overstromingen. In totaal kunnen de risico's van een dertiental verschillende ramptypen op kaart worden getoond. Maar er zijn ook risicokaarten waarop alleen risicosituaties met gevaarlijke stoffen staan.

Route gevaarlijke stoffen

Voor de routing van gevaarlijke stoffen is de Wet vervoer gevaarlijke stoffen van belang.

Alle rijkswegen (enkele tunnels onder belangrijke vaarwegen daargelaten) en de meeste provinciale wegen zijn aangewezen als route voor gevaarlijke stoffen. Gemeenten mogen voor de zogenaamde routeplichtige stoffen gemeentelijke wegen binnen hun grenzen aanwijzen waarover deze gevaarlijke stoffen mogen worden vervoerd (en daarbuiten dus niet). Redenen voor routing zijn bijvoorbeeld kwetsbare situaties, zoals dichte bebouwing of de aanwezigheid van een ziekenhuis. De gemeente kan vervolgens ook ontheffing verlenen aan bedrijven als deze hiertoe een verzoek indienen.

Transportroute

Transport van gevaarlijke stoffen vindt vooral plaats over de weg, over het water, per spoor en door buisleidingen.

Veiligheidszone

Een door bevoegd gezag bepaalde zone waarbinnen zich geen kwetsbare objecten mogen bevinden.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid geeft aan in welke mate de aanwezigen in staat zijn om zich op eigen kracht in veiligheid te brengen. De zelfredzaamheid kan positief beïnvloed worden door:

- de voorzieningen in het gebied waarmee vluchten mogelijk wordt gemaakt (infrastructurele mogelijkheden)
- de fysieke mogelijkheden van de aanwezige populatie om te vluchten
- de mate waarin men is voorbereid op de eventuele noodzaak om te vluchten of hiertoe tijdig instructies ontvangt (mentale mogelijkheden).

Bijlage 2. Wettelijk kader

Ten aanzien van externe veiligheid zijn diverse normen geformuleerd, overwegend gebaseerd op de Wet milieubeheer. Deze normen geven aan welke veiligheidsrisico's ten hoogste worden geaccepteerd. Burgers mogen voor de veiligheid van hun woonomgeving rekenen op een minimum beschermingsniveau (plaatsgebonden risico). De kans op een groot ongeluk met veel slachtoffers moet expliciet worden afgewogen en verantwoord (groepsrisico). Op basis van de Wet milieubeheer heeft een aantal bedrijven (inrichtingen) een milieuvergunning nodig. Daarnaast zijn op veel andere bedrijven algemene voorschriften van toepassing.

Circulaire opslag ontplofbare stoffen voor civiel gebruik

Hierbij moet gedacht worden aan de opslag van ontplofbare stoffen die worden gebruikt voor het slopen van gebouwen en fundaties, het uitvoeren van seismisch onderzoek en dergelijke. Ook zwart buskruit – soms aanwezig bij wapenhandelaren – valt onder het begrip ontplofbare stof voor civiel gebruik. Voor deze opslagsituaties wordt gebruikgemaakt van de bovengenoemde circulaire.. Het doel van deze circulaire is om meer duidelijkheid te geven over het externe veiligheidsbeleid voor inrichtingen met opslag van ontplofbare stoffen voor civiel gebruik.

Besluit risico's zware ongevallen (Brzo)

In dit besluit worden regels gesteld aan bedrijven die gevaarlijke stoffen opslaan of gebruiken. Aan de hand van de hoeveelheid gevaarlijke stoffen is er een lage en hoge drempelwaarde ingesteld. Bedrijven die de lage drempelwaarde overschrijden, moeten een beleid ontwikkelen om zware ongevallen te voorkomen: het Preventiebeleid zware ongevallen (Pbzo). Bedrijven die boven de hoge drempelwaarde vallen, moeten een veiligheidsrapportage (VR) opstellen.

Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi)

Op 27 oktober 2004 is het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen van kracht geworden. In het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd. Het Besluit verplicht het bevoegd gezag op grond van de Wet milieubeheer en Wet op de ruimtelijke ordening afstand te houden tussen gevoelige objecten en risicovolle bedrijven. Tevens beperkt het besluit het totale aantal personen dat zich in de directe omgeving van een risicovol bedrijf mag bevinden. Gemeenten en provincies moeten de normen uit het besluit naleven bij het opstellen en wijzigen van bestemmingsplannen en bij het verlenen van milieuvergunningen. Tevens moet de brandweer om advies worden gevraagd. Afstemming tussen de drie taakvelden ruimtelijke ordening, milieu en rampenbestrijding is zodoende van groot belang.

Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

Op januari 2011 is de AMvB Buisleidingen in werking getreden. Bij ruimtelijke ontwikkelingen rondom bestaande en nieuwe buisleidingen is het nodig om een groepsrisicoberekening uit te laten voeren door het bevoegde gezag. Het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen is geregeld in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). In dat besluit wordt eveneens aangesloten op de systematiek van het Bevi.

Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen

De kans op ongelukken met het vervoer van gevaarlijke stoffen is in Nederland zeer klein. Het is belangrijk dat dit in de toekomst zo blijft. Door ruimtegebrek groeit de spanning tussen veiligheid, vervoer van gevaarlijke stoffen, veiligheid en ruimtelijke ontwikkeling. Steeds meer woonwijken en kantoren worden gebouwd langs trajecten waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Dat vervoer zal bovendien fors toenemen. Het Basisnet beoogt voor de lange termijn (2020, met uitloop naar 2040) aan de gemeenten duidelijkheid te bieden over de maximale risico's die het transport van gevaarlijke stoffen mag veroorzaken. Die maximaal toelaatbare risico's worden met de bijbehorende risicozones voor alle relevante spoor-, weg- en vaarwegtrajecten in tabellen vastgelegd. Het Basisnet bestaat uit drie onderdelen: Basisnet Spoor, Basisnet Weg en Basisnet Water.

Bij de vaststelling van het Basisnet is rekening gehouden met de ruimtelijke plannen van gemeenten (ongeacht de ontwikkelingsfase van de plannen). Op deze manier houdt het Basisnet rekening met de komende ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van de transportroutes. Daarnaast wordt er in Basisnet ruimte geschapen voor de groei van het transport van gevaarlijke stoffen: de risicoruimte die het transport krijgt toebedeeld is gebaseerd op de vervoersprognoses voor het jaar 2020. Hierdoor wordt voorkomen dat er nieuwe veiligheidsknelpunten ontstaan. Om het Basisnet wettelijk te verankeren wordt bestaande wetgeving aangepast en nieuwe wetgeving ontwikkeld.

De Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs) wordt voor de regulering van de vervoerskant van het Basisnet aangevuld met artikelen over o.a. risicoplafonds en handhaving van de risicoruimte. Voor het wettelijk vastleggen van de regels voor de ruimtelijke ordening rondom het Basisnet is er een nieuwe algemene maatregel van bestuur opgesteld: het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). Verder is de Regeling Basisnet opgesteld. Het Bouwbesluit 2012 is aangepast in verband met het bouwen in plasbrandaandachtsgebieden. Verwacht wordt dat de wet- en regelgeving inzake het Basisnet eind 2014 in werking zal kunnen treden.

Plasbrandaandachtsgebied

Binnen het werkveld externe veiligheid wordt sinds jaren gewerkt met twee risiconormen, het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Bij de ontwikkeling van het Basisnet is hieraan een derde voorwaarde toegevoegd: het plasbrandaandachtsgebied (PAG). Hiermee wordt het effectgebied weergegeven van het scenario met de grootste kans van voorkomen: de plasbrand. In deze gebieden moet er in samenhang met mogelijkheden van plasbrandbestrijding en bouwtechnische maatregelen beargumenteerd worden waarom er gebouwd wordt.

Het plasbrandaandachtsgebied is het gebied waarin bij het realiseren van kwetsbare objecten rekening gehouden dient te worden met de effecten van een zogenaamde plasbrand. Deze plasbrand kan ontstaan door de ontsteking van uitgestroomde brandbare vloeistof uit een schip of tankwagen.

Het plasbrandaandachtsgebied wordt gemeten vanaf de rechterrijstrook in het geval van een weg, buitenste spoorrails of de oeverlijn in het geval van een rivier of kanaal. Een plasbrandaandachtsgebied geldt alleen voor nieuwe (nog te bouwen) kwetsbare objecten. Indien zich bestaande kwetsbare objecten binnen het PAG bevinden, hoeven deze niet te worden gesaneerd.

Bij bouwplannen die binnen een PAG vallen zal specifiek moeten worden ingegaan op de effecten van een plasbrand (motivatie verplicht). Hier zouden bijvoorbeeld extra (bouwkundige) maatregelen kunnen volgen.

Regelgeving omtrent plasbrandaandachtsgebieden is verankerd in het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). Hierin is geregeld dat gemeenten afwegingen zullen moeten maken ten aanzien van de wenselijkheid van ontwikkelingen binnen een PAG. Deze afwegingen zullen vervolgens moeten worden vastgelegd in de onderbouwing of toelichting van het plan.

Vuurwerkbesluit

Het Vuurwerkbesluit bevat regels met betrekking tot consumenten- en professioneel vuurwerk. Op 1 maart 2002 is het Vuurwerkbesluit in werking getreden. Om de uitvoerbaarheid te verbeteren, is het Vuurwerkbesluit in 2004 gewijzigd. Op 1 juli 2012 is een aantal eisen van het Vuurwerkbesluit gewijzigd.

Wet vervoer gevaarlijke stoffen (Wvgs)

De Wet vervoer gevaarlijke stoffen gaat over het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, per spoor en via de binnenwateren. Onder de wet hangt het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen en drie ministeriële regelingen met internationale voorschriften voor vervoer over de weg, per spoor en over water. Hierin zijn routeplichtige stoffen aangewezen, waarvoor de gemeente routes mag aanwijzen.

De handhaving van de Wvgs wordt uitgevoerd door de Inspectie Verkeer en Waterstaat (IVW).

De gemeentelijke invloed bij transporten met gevaarlijke stoffen is beperkt.

Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen / Risicokaart

Registratiebesluit

Naar aanleiding van de conclusies van de commissie Oosting heeft het kabinet 150 actiepunten opgesteld om het veiligheidsbeleid te verbeteren. Een van de actiepunten is het in kaart brengen van risicovolle situaties. Daarbij gaat het om bedrijven waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn en om transportroutes van gevaarlijke stoffen. In de Leidraad risicoinventarisatie gevaarlijke stoffen (oktober 2004) is een selectiemethodiek voor de inventarisatie en verwerking van risicovolle activiteiten opgenomen. De bevoegde gezagen (gemeente, provincie en Rijk) in het kader van de Wet milieubeheer zijn verplicht om risicosituaties met gevaarlijke stoffen vast te leggen in het RRGs. Hiertoe is de Wet milieubeheer aangepast en het Besluit registratie gegevens externe veiligheid inrichtingen in werking getreden en het Besluit registratie gegevens transportroutes en buisleidingen in werking treden. Het RIVM is door het ministerie van VROM aangewezen als beheerder van dit register. Het register is te vinden op www.risicoregister.nl en bestaat uit twee onderdelen, namelijk een invoergedeelte voor het bevoegde gezag en een publiek gedeelte met hierop een kaart voor de burger. Het bevoegde gezag heeft de taak om deze risicosituaties te inventariseren en in te voeren in het RRGs.

Regeling provinciale risicokaart

Provincies maken en beheren de risicokaarten. Dit is wettelijk verankerd in de nieuwe Wet Veiligheidsregio's. In een ministeriële regeling zijn nadere, algemeen verbindende voorschriften voor de risicokaarten opgenomen. In deze ministeriële regeling wordt beschreven welke kwetsbare objecten en risicovolle situaties op de risicokaart moeten worden getoond. Ook zijn regels opgenomen voor de productie, het beheer en de vormgeving van de risicokaart, zodat de risicokaarten van alle provincies een uniform uiterlijk hebben en hetzelfde werken. De gegevens dienen actueel te worden gehouden.

Risico's van inrichtingen

In het onderstaande schema (uit de toelichting van het Bevi) zijn de gevolgen van de grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico (PR) voor (aanwezige en geprojecteerde) respectievelijk kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten in bestaande situaties en bij nieuwe risicovolle activiteiten en nieuwe ruimtelijke situaties samengevat.

Risiconormen voor kwetsbare objecten

Type situatie	PR hoger dan 10-5 per jaar	PR tussen 10-5 en 10-6 per jaar
op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit aanwezige en geprojecteerde kwetsbare objecten	1. aanwezige kwetsbare objecten: binnen 3 jaar na inwerkingtreding bronmaatregelen/ bron saneren/ objecten amoveren/ bestemmingsplan wijzigen (art. 17, 1e en 2e lid); 2. geprojecteerde kwetsbare objecten: binnen 3 jaar na het onherroepelijk worden van de bouwvergunning bronmaatregelen/ bron saneren (art. 17, 3e lid)	aanwezige kwetsbare objecten en - na het onherroepelijk worden van de bouwvergunning - geprojecteerde kwetsbare objecten moeten zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 1-1-2010 voldoen aan PR 10-6 per jaar (art. 18, 1e tot en met 3e lid) (in het algemeen te bereiken door bronmaatregelen/ bron saneren)
oprichten inrichting	niet toegestaan (art. 6, 1e lid)	niet toegestaan (art. 6, 1e lid)
verandering inrichting waarvoor vóór de inwerkingtreding van dit besluit een Wmvergunning is verleend	niet toegestaan (art. 24, 1e lid)	1. PR moet ten minste gelijk blijven (art. 24, 1e lid), en 2. aanwezige kwetsbare objecten en - na het onherroepelijk worden van de bouwvergunning - geprojecteerde kwetsbare objecten moeten zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 1-1-2010 voldoen aan PR 10-6 per jaar (art. 18, 1e tot en met 3e lid)
verandering inrichting waarvoor op of na het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit een Wm-vergunning is verleend	niet toegestaan (art. 7, 1e lid)	niet toegestaan (art. 7, 1e lid)
RO-besluit op grond waarvan de bouw/ vestiging van kwetsbare objecten is toegelaten	niet toegestaan (art. 8, 1e lid)	niet toegestaan* (art. 8, 1e lid)

* Anticipatie is toegestaan, d.w.z. bij de vaststelling van een bestemmingsplan kan onder strikte voorwaarden vooruit worden gelopen op een toekomstige verbetering van de risicosituatie. Die voorwaarden zijn:

- het plan leidt niet tot een hoger PR dan 10-5 per jaar;
- aan het plan of aan de milieuvergunning van het risicoveroorzakende bedrijf zijn zodanige voorschriften verbonden dat binnen 3 jaar na de vaststelling van het desbetreffende ruimtelijke ordeningsbesluit aan de grenswaarde 10-6 per jaar wordt voldaan (artikel 8, derde lid).

Risiconormen voor beperkt kwetsbare objecten

Type situatie	PR hoger dan 10-5 per jaar	PR tussen 10-5 en 10-6 per jaar
op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit aanwezige en geprojecteerde beperkt kwetsbare objecten	verbetering door toepassing van ALARA/ maatregelen bij de objecten*	verbetering door toepassing van ALARA/ maatregelen bij de objecten*
oprichten inrichting	in beginsel niet toegestaan (art. 6, 2 ^e lid)	in beginsel niet toegestaan (art. 6, 2 ^e lid)
verandering inrichting waarvoor vóór de inwerkingtreding van dit besluit een Wm-vergunning is verleend	in beginsel niet toegestaan (art. 7, 2 ^e lid)	PR moet in beginsel ten minste gelijk blijven (art. 7, 2 ^e lid)
verandering inrichting waarvoor op of na het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit een Wm-vergunning is verleend	in beginsel niet toegestaan (art. 7, 2 ^e lid)	in beginsel niet toegestaan (art. 7, 2 ^e lid)
RO-besluit op grond waarvan de bouw/ vestiging van beperkt kwetsbare objecten is toegelaten	in beginsel niet toegestaan (art. 8, 2 ^e lid)	in beginsel niet toegestaan (art. 8, 2 ^e lid)

* In bepaalde gevallen, zoals bij verouderde bestemmingsplannen, kan het uit kostenoverwegingen in de rede liggen om het bestemmingsplan ter voorkoming van toekomstige saneringssituaties aan te passen. Voor de goede orde: dit besluit kent geen saneringsplicht uit hoofde van het plaatsgebonden risico voor beperkt kwetsbare objecten. Bij maatregelen bij aanwezige beperkt kwetsbare objecten zou gedacht kunnen worden aan maatregelen die de verspreiding van gevaarlijke stoffen bij een ongeval, bijvoorbeeld door de afsluiting van een centraal ventilatiekanaal, kunnen tegengaan of aan afspraken over communicatie met het risicoveroorzakende bedrijf.

Groepsrisico's ten gevolge van inrichtingen

In het Bevi wordt groepsrisico als volgt gedefinieerd:

"cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is"

Er zijn voor groepsrisico's geen grens- of richtwaarden gedefinieerd, maar oriëntatiewaarden. In artikel 12 lid 1 onder b van het Bevi wordende de volgende waarden gegeven:

- de kans op een ongeval met 10 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10^{-5} per jaar,
- de kans op een ongeval met 100 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10^{-7} per jaar,
- en de kans op een ongeval met 1000 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10^{-9} per jaar.

Transportrisico's

De onderstaande uitwerking is afkomstig uit de 'Circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' uit 2004.

Plaatsgebonden risico's

In de volgende tabel wordt weergegeven welke normen voor het plaatsgebonden risico op de verschillende situaties van toepassing zijn.

		Vervoersbesluit	Omgevingsbesluit
Bestaande situatie		Grenswaarde PR 10-5	Grenswaarde PR 10-5
		Streven naar PR 10-6	Streven naar PR 10-6
Nieuwe situatie	Kwetsbaar	Grenswaarde PR 10-6	Grenswaarde PR 10-6
	Beperkt kwetsbaar	Richtwaarde PR 10-6	Richtwaarde PR 10-6

De definities van de begrippen 'vervoersbesluit' en 'omgevingsbesluit' zijn nader toegelicht in de circulaire. De begrippen 'grenswaarden' en 'richtwaarden' komen uit het Bevi en betekenen:

- "Een grenswaarde geeft de kwaliteit aan die op het in de maatregel aangegeven tijdstip ten minste moet zijn bereikt, en die, waar zij aanwezig is, ten minste moet worden instandgehouden."
- "Een richtwaarde geeft de kwaliteit aan die op het in de maatregel aangegeven tijdstip zoveel mogelijk moet zijn bereikt, en die, waar zij aanwezig is, zoveel mogelijk moet worden instandgehouden."

De circulaire biedt verder de kaders voor eventueel (tijdelijk) afwijken van de normen.

Groepsrisico

De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico bij het vervoer van gevaarlijke stoffen is per transportsegment gemeten per kilometer en per jaar:

- 10^{-4} voor een ongeval met ten minste 10 dodelijke slachtoffers;
- 10^{-6} voor een ongeval met ten minste 100 slachtoffers;
- 10^{-8} voor een ongeval met ten minste 1000 slachtoffers;
- enz. (een lijn door deze punten bepaalt de oriëntatiewaarde).

Deze oriëntatiewaarden gelden in alle situaties, dus voor zowel vervoersbesluiten als omgevingsbesluiten en in zowel bestaande als nieuwe situaties. Bij een overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico of een toename van het groepsrisico, moeten beslissingsbevoegde overheden het groepsrisico betrekken bij de vaststelling van het vervoersbesluit of omgevingsbesluit. Dit is in het bijzonder van belang in verband met aspecten van zelfredzaamheid en hulpverlening. Er moet altijd worden nagegaan of door het treffen van maatregelen niet alsnog aan de oriëntatiewaarde kan worden voldaan of dat de toename van het groepsrisico niet kan worden verminderd. Als dit niet mogelijk blijkt te zijn, dan dient in overleg met betrokken overheden te worden gestreefd naar een zo laag mogelijk risico uit hoofde van het ALARA-beginsel (As Low As Reasonably Achievable).

Over elke overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico of toename van het groepsrisico moet verantwoording worden afgelegd.

Bijlage 3. Kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten gemeente Meppel

1.	Inleiding	37
1.1.	Aanleiding	37
1.2.	Opdracht	37
1.3.	Criteria toetsingsinstrument	37
1.4.	Leeswijzer	37
2.	Uitgangspunten kwetsbaar en beperkt kwetsbaar	39
2.1.	Valt het object of de activiteit rechtstreeks onder de begripsbepaling van het Bevi?	39
2.2.	Valt het object of de activiteit niet rechtstreeks onder de begripsbepaling van het Bevi?	40
3.	Lijst kwetsbaar en beperkt kwetsbaar	41
Bijlage 3a. Gedetailleerde verantwoording van de gemaakte keuzes		43

1.1. Aanleiding

In het externe veiligheidsbeleid speelt de kwetsbaarheid van de omgeving een belangrijke rol. Zo moet er tussen risicovolle bedrijven/ transportassen en risicogevoelige objecten (bijvoorbeeld woningen, scholen) een bepaalde afstand blijven, om mensen in de omgeving te beschermen.

Bij het beoordelen van plannen (bouwplannen, bestemmingsplannen) dient bekeken te worden of voor de burgers het minimum beschermingsniveau gehandhaafd wordt. Of een object zich mag bevinden in de nabijheid van risicovolle inrichtingen of langs transportassen, hangt af van hoe kwetsbaar het object is. Voor de risicocontour van het plaatsgebonden risico (PR) geldt dat in een straal van 10^{-6} per jaar geen kwetsbare (grenswaarde) en beperkt kwetsbare (richtwaarde) objecten gebouwd mogen worden. Voor kwetsbare objecten gelden strengere regels dan voor beperkt kwetsbare objecten. Kwetsbare objecten mogen niet binnen een plaatsgebonden risicocontour liggen. Beperkt kwetsbare objecten mogen binnen strikte voorwaarden eventueel worden toegelaten binnen een plaatsgebonden risicocontour.

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) geeft voor een groot aantal objecten aan of deze kwetsbaar zijn of beperkt kwetsbaar. Maar in een aantal gevallen geeft het Bevi het bevoegd gezag (Wm en Wro) de vrijheid om zelf te bepalen of een object kwetsbaar is of beperkt kwetsbaar. Daarbij noemt het Bevi een aantal afwegingscriteria met voorbeelden, maar het geeft niet aan hoe je op basis van deze criteria tot een goed oordeel kan komen. Een weloverwogen oordeel is van groot belang voor de bescherming van de aanwezigen in de objecten. Daarnaast is het van belang dat bij de bouwplantoetsing geen verkeerde afweging wordt gemaakt in het kader van de kwetsbaarheid. De keuze voor kwetsbaar of beperkt kwetsbaar kan namelijk gevolgen hebben voor saneringsopgaven, weigeren van vergunningsaanvragen en negatief adviseren op ruimtelijke plannen. Op het moment dat een kwetsbaar object aanwezig is, kan een risicovol bedrijf niet meer in dezelfde omgeving worden toegelaten of uitgebreid. Wordt een kwetsbaar object binnen een risicocontour van een bestaand bedrijf gebouwd, dan kan er een situatie ontstaan waarbij sanering noodzakelijk is. Dit laatste kan dan ook leiden tot planschade.

Het is belangrijk dat de afweging niet iedere keer opnieuw hoeft plaats te vinden, maar dat er vooraf duidelijkheid wordt gegeven of een activiteit/ object kwetsbaar is of beperkt kwetsbaar. Deze problematiek rond de afweging speelt zich landelijk af, maar hiervoor is tot nu toe nog geen duidelijk toetsingskader ontwikkeld. Er is daarom een toetsingskader ontwikkeld.

1.2. Opdracht

Het opstellen van een duidelijk toetsingskader + toetsingsinstrument voor kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten op grond van het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

1.3. Criteria toetsingsinstrument

Bij het ontwikkelen van het toetsingsinstrument is rekening gehouden met de volgende criteria:

- Eenvoudig toetsbaar;
- Eenvoudig hanteerbaar;
- Moet bij iedere ruimtelijke beoordeling of bouwplantoetsing automatisch meegenomen worden;
- Het instrument moet aansluiten bij de bestaande werkprocessen.

1.4. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de uitgangspunten verantwoord. In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe de kwetsbaarheid van de objecten zijn bepaald. In hoofdstuk 3 wordt een toelichting gegeven op de activiteitenlijst (opgenomen als bijlage) en de werking van deze lijst.

2. Uitgangspunten kwetsbaar en beperkt kwetsbaar

Om de kwetsbaarheid van een object te bepalen worden de onderstaande uitgangspunten gehanteerd.

2.1. Valt het object of de activiteit rechtstreeks onder de begripsbepaling van het Bevi?

Bevi-begripsbepaling

Kwetsbaar:

Concreet worden in de Bevi als kwetsbare objecten genoemd:

- a. woningen, niet zijnde woningen als bedoeld bij het begrip “beperkt kwetsbaar object”, onder a;
- b. gebouwen bestemd voor het verblijf, al dan niet gedurende een gedeelte van de dag, van minderjarigen, zieken of gehandicapten, zoals:
 - 1^e. ziekenhuizen, bejaardentehuizen en verpleeghuizen;
 - 2^e. scholen; of
 - 3^e. gebouwen of gedeelten daarvan, bestemd voor dagopvang van minderjarigen;
- c. gebouwen waarin doorgaans grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn, zoals:
 - 1^e. kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1.500 m² per object; of
 - 2^e. complexen waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd en waarvan het gezamenlijk bruto vloeroppervlak meer dan 1.000 m² bedraagt en winkels met een totaal bruto vloeroppervlak van meer dan 2.000 m² per winkel, voorzover in die complexen of in die winkels een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd, en
- d. kampeer- en andere recreatieterreinen bestemd voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen.

Beperkt kwetsbaar:

Als beperkt kwetsbare objecten worden genoemd:

- a. 1^e. verspreid liggende woningen van derden met een dichtheid van maximaal twee woningen per hectare, en
2^e. dienst- en bedrijfswoningen van derden;
- b. kantoorgebouwen, voorzover zij niet onder het begrip “kwetsbaar object”, onder c, vallen;
- c. hotels en restaurants, voor zover zij niet onder het begrip “kwetsbaar object”, onder c, vallen;
- d. winkels, voor zover zij niet onder het begrip “kwetsbaar object”, onder c, vallen;
- e. sporthallen, zwembaden en speeltuinen;
- f. sport- en kampeertreinen en terreinen bestemd voor recreatieve doeleinden, voorzover zij niet onder het begrip “kwetsbaar object”, onder d, vallen;
- g. bedrijfsgebouwen, voorzover zij niet onder het begrip “kwetsbaar object”, onder c, vallen;
- h. objecten die met a tot en met e en g genoemde gelijkgesteld kunnen worden uit hoofde van de gemiddelde tijd per dag gedurende welke personen daar verblijven, het aantal personen dat daarin doorgaans aanwezig is en de mogelijkheden voor zelfredzaamheid bij een ongeval, voorzover die objecten geen kwetsbare objecten zijn, en
- i. objecten met een hoge infrastructurele waarde, zoals een telefoon- of elektriciteitscentrale of een gebouw met vluchtleidingsapparatuur, voorzover die objecten wegens de aard van de gevaarlijke stoffen, die bij een ongeval kunnen vrijkomen, bescherming verdienen tegen de gevolgen van dat ongeval.

Van belang is, dat de bovenstaande opsomming van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten volgens het Bevi een niet-limitatieve is. Indien er objecten zijn die niet met name zijn genoemd, maar die qua aard en functie gelijkgesteld kunnen worden aan de bovengenoemde categorieën, kan het college van Burgemeester en Wethouders deze als kwetsbaar object of beperkt kwetsbaar object aanmerken.

2.2. Valt het object of de activiteit niet rechtstreeks onder de begripsbepaling van het Bevi?

Indien het object niet rechtstreeks genoemd staat in het Bevi zijn de onderstaande uitgangspunten gehanteerd om de kwetsbaarheid van het object of de activiteit te bepalen.

In de Nota van toelichting van het Bevi staat dat het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten gebaseerd is op een aantal overwegingen. Deze overwegingen zijn ontleend aan de maatschappelijke opvattingen over de groepen mensen in de samenleving die in het bijzonder moeten worden beschermd. In de eerste plaats behoren objecten waar mensen doorgaans dag en nacht verblijven bijzondere bescherming te genieten (woningen). Daarnaast verdienen bepaalde groepen mensen op basis van hun fysieke of psychische gesteldheid een bijzondere bescherming.

Naast de maatschappelijke opvattingen is het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten gebaseerd op het aantal en de verblijftijd van groepen mensen en op de aanwezigheid van adequate vluchtmogelijkheden.

Volgens de hierboven genoemde maatstaven voor het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten geldt een kantoor dat – omgerekend naar bruto vloeroppervlak – bestemd is voor meer dan 50 personen of een hotel, bestemd voor meer dan 50 gasten, als een kwetsbaar object. Voor de verblijftijd wordt gerekend met 40 uur. Dit wordt gedaan, omdat het Bevi (inclusief toelichting) aangeeft dat objecten zoals hotels (waar mensen gemiddeld 8 uur slapen) en een kantoor (waar mensen 8 uur werken) kwetsbaar zijn.

Voor alle duidelijkheid wordt er in de Nota van toelichting van het Bevi op gewezen dat het bevoegd gezag vrijstaat om een beperkt kwetsbaar object te behandelen als een kwetsbaar object.

De uitgangspunten:

1. Is de activiteit of het object bestemd voor 50 personen voor minimaal 40 uur per week (het gaat er dus om of dit kan en niet of dit in de feitelijke situatie ook zo is)?
Ja = kwetsbaar
2. Is de activiteit of het object bestemd voor niet-zelfredzame personen (o.a. minderjarigen, bejaarden, zieken)?
Ja = kwetsbaar
3. Is het object bestemd voor bedrijfsmatige activiteiten (geen kantoren) waar doorgaans dezelfde personen aanwezig zijn (o.a. industriële panden)?
Ja = beperkt kwetsbaar (uitgangspunt 1 komt te vervallen, uitgangspunt 2 blijft gelden)

Hier is voor gekozen, omdat ervan uit mag worden gegaan dat deze personen goed zijn voorbereid op eventuele ongevallen en daarmee een hoge mate van zelfredzaamheid hebben. Objecten die wisselend publiek aantrekken, zijn in principe kwetsbaar omdat dit publiek minder goed is voorbereid.

3. Lijst kwetsbaar en beperkt kwetsbaar

In de bijlage is de activiteitenlijst op basis van de VNG-uitgave “Bedrijven en milieuzonering” opgenomen. De lijst (in deze vorm) kan bij het opstellen van bestemmingsplannen gebruikt worden. De activiteitenlijst in deze vorm gebruiken, is in ieder geval belangrijk voor de bestemmingsplannen A, B en C. Voor al deze bestemmingsplannen geldt, dat ze nog geactualiseerd moeten worden.

In de lijst is onderscheid gemaakt in kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. De keuze voor kwetsbaar of beperkt kwetsbaar is gemaakt op basis van de uitgangspunten van hoofdstuk 2. In bijlage 1 wordt er specifiek aangegeven op welke manier bepaalde oppervlaktes zijn berekend.

De aannames van het aantal aanwezigen zijn d.m.v. de bezettingsgraad uit de bouwregelgeving gedaan. Hiervoor is gekozen, omdat het Bevi ook uitgaat van het aantal mensen dat aanwezig kan zijn.

De rekenbezetting vanuit de bouwregelgeving per persoon is vermenigvuldigd met 50. De uitkomst hiervan is de grens tussen een kwetsbaar object en een beperkt kwetsbaar object. Indien de bezetting met 50 personen van het object of activiteit minder is dan 40 uur per week, is een correctie op het oppervlakte toegepast.

Wonen, woonzorgfuncties en bedrijfswoningen zijn niet toegevoegd aan de activiteitenlijst. Deze functies worden apart bestemd of apart aangeduid in de bestemmingsplannen. Bij het opstellen van de bestemmingsplannen zal de kwetsbaarheid van deze functies geborgd moeten worden op basis van de uitgangspunten van hoofdstuk 2.

Indien een object bestemd is voor kwetsbare én beperkt kwetsbare functies, of voor beperkt kwetsbare functies en voor functies die niet zijn ingedeeld in een van beide categorieën, moet voor de beoordeling van de kwetsbaarheid worden uitgegaan van de meest kwetsbare functie. Een gebouw waarin zowel woningen als kleine kantoren zijn gevestigd, moet dus worden beschouwd als een kwetsbaar object.

Indien de betreffende inrichting een risicovolle inrichting is op grond van de Bevi is deze inrichting niet kwetsbaar of beperkt kwetsbaar.

In de activiteitenlijst is onderscheid gemaakt tussen kwetsbaar en beperkt kwetsbaar. In uitzonderlijke gevallen kan hiervan worden afgeweken middels een binnenplanse wijziging van het bestemmingsplan. De aanvrager zal dan moeten aantonen dat in de betreffende inrichting ruim minder dan 50 personen gemiddeld 40 uur per week aanwezig kunnen zijn.

Bijlage 3a. Gedetailleerde verantwoording van de gemaakte keuzes

In de bijgevoegde activiteitenlijst (bijlage 2) is per activiteit aangegeven of het een kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object betreft. Hieronder worden de gemaakte keuzes in de activiteitenlijst verantwoord. Dit wordt alleen gedaan voor de activiteiten die niet rechtstreeks onder de Bevi-definitie vallen.

Gehanteerde uitgangspunten:

- Bestemd voor 50 personen minimaal 40 uur per week = kwetsbaar;
- Niet-zelfredzaam = kwetsbaar;
- Minder dan 40 uur per week 50 personen betekent een vergroting van het oppervlakte;
- Aannames van het aantal aanwezigen zijn bepaald d.m.v. bezettingsgraad uit de bouwregelgeving.

Gehanteerde Definities:

a. Niet zelfredzame personen: personen die niet in staat om gevaar waar te nemen, te interpreteren, een beslissing te nemen en uit te voeren, die gericht zijn op overleven. Dit zijn dus mensen die zorg behoeven, begeleid moeten worden, altijd een aanspreekpunt in de buurt moeten hebben.

b. Bezettingsgraden uit de bouwregelgeving:

Bezettingsgraad rekenbezetting vloeroppervlak per persoon

B1	1,2 m ²
B2	3 m ²
B3	7,5 m ²
B4	18 m ²
B5	45 m ²

Overzicht met activiteiten uit de activiteitenlijst.

Korte uitleg over de hieronder aangegeven berekeningen.

Daar waar voor de bezetting van een gebouw bijvoorbeeld aangegeven staat minimaal B4 betekent dit dat voor dit pand uitgegaan moet worden van een minimale bezetting van 1 persoon per 18 m² bruto vloeroppervlak (BVO).

Bij elke gebouw (activiteit) wordt aangegeven middels een berekening hoe groot het BVO is op het moment dat het kwetsbaar wordt en dus voldoet aan de aanwezigheid van 50 personen gedurende gemiddeld 40 uur per week.

Op het moment dat blijkt dat de bezetting van een activiteit niet gedurende gemiddeld 40 uur per week aanwezig is, wordt er een correctie toegepast. Op het moment dat de bezetting er niet 40 uur is maar bijvoorbeeld 20 uur per week, kunnen er dus 2 maal zoveel mensen in toegelaten worden voordat een activiteit kwetsbaar wordt. Dit betekent volgens de rekenmethodiek dus ook een twee maal zo groot oppervlak.

1. Theaters, schouwburgen, concertgebouwen, evenementenhallen

Theaters, schouwburgen, concertgebouwen minimaal B3

Rekenbezetting 7,5m² per persoon = **375m² BVO** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Nee; deze bezetting is er minimaal 40 uur per week.

Oppervlakte van deze functie is altijd groter dan 375m².

Dus in eerste instantie altijd kwetsbaar.

Evenementenhallen minimaal B3

Rekenbezetting 7,5m² per persoon = **375m² BVO** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Ja, bezetting is er gemiddeld 10 uur per week (4^e deel)

Dus oppervlak mag 4 keer zo groot zijn: 375m² x 4 = **1500m² BVO**

Oppervlakte van deze functie is altijd groter dan 1500m².

Dus in eerste instantie altijd kwetsbaar.

2. Stadions en open-lucht-ijsbanen

Stadions minimaal B2

Rekenbezetting 3m^2 per persoon = **150m^2** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Ja, bezetting is er maar gemiddeld 4 uur i.p.v. 40 (10^e deel)

$150\text{m}^2 \times 10 = \mathbf{1500\text{m}^2 \text{ BVO}}$

Oppervlakte van een stadion is altijd groter dan 1500 m^2 .

Dus in eerste instantie altijd kwetsbaar.

Open-lucht-ijsbanen minimaal B5

Bij (bouw)aanvraag pas toetsen.

> 50 mensen kunnen meer dan 40 uur per week aanwezig zijn = kwetsbaar.

3. Hotels en pensions met keuken, conferentie-oorden en congrescentra

Hotels en pensions minimaal B4

Berekening is niet nodig omdat deze activiteit in het BEVI wordt genoemd.

$1500\text{m}^2 \text{ BVO}$ of meer = kwetsbaar. (conform Bevi)

Conferentie-oorden/ congres-centra minimaal B3

Rekenbezetting $7,5\text{m}^2$ per persoon = **$375\text{m}^2 \text{ BVO}$** voor 50 personen.

Correctie dmv verblijftijd? Nee, bezetting is er minimaal 40 uur per week.

Oppervlakte van een conferentie-oord en congrescentrum is altijd groter dan 375 m^2 .

Dus in eerste instantie altijd kwetsbaar.

4. Bouwmarkten, tuincentra, hypermarkten

Hypermarkt

Berekening niet nodig omdat de hypermarkt in het BEVI wordt genoemd.

$2000\text{m}^2 \text{ BVO}$ of meer = kwetsbaar.(conform Bevi)

Bouwmarkten/tuincentra minimaal B5

Rekenbezetting 45m^2 per persoon = **$2250\text{m}^2 \text{ BVO}$** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Ja Max. 30 uur per week meer dan 50 personen.

$40 / 30 \times 2250\text{m}^2 = 3000\text{m}^2 \text{ BVO}$ of meer = kwetsbaar.

5. Kampeerterreinen, vakantiecentra, e.d. (met keuken)

Bij (bouw)aanvraag pas toetsen aan de hand van aantal standplaatsen of bungalows, etc.

> 50 mensen kunnen meer dan 40 uur per week aanwezig zijn (het gaat er om of dit bestemd is).

6. Café's, bars

Café's, bars minimaal B2

Rekenbezetting 3m^2 per persoon = **$150\text{m}^2 \text{ BVO}$** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Nee, bezetting is er minimaal 40 uur per week.

$150 \text{ m}^2 \text{ BVO}$ of meer = kwetsbaar.

7. Scholen

Scholen voor beroeps-, hoger en overig onderwijs minimaal B3

a. Bestemd voor minderjarigen, ouderen en/of gehandicapten.

kwetsbaar

Een en ander conform BEVI.

b. Overige scholen:

Rekenbezetting $7,5\text{m}^2$ per persoon = **$375\text{m}^2 \text{ BVO}$** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Nee, bezetting is er minimaal 40 uur per week.

$\text{BVO } 375 \text{ m}^2$ of meer = kwetsbaar.

8. Discotheken, muziekcafé's

Discotheken, muziekcafé's minimaal B1

Rekenbezetting 1,5m² per persoon = **75m² BVO** voor 50 personen

Correctie d.m.v. verblijftijd? Ja, geen 40 uur, maar gemiddeld 20 uur

75m² x 2 = **150m² BVO of meer = kwetsbaar.**

9. Zwembaden

Op basis van de Bevi-definitie beperkt kwetsbaar.

10. Stations

Beperkt kwetsbaar (m.u.v. eventuele voorzieningen, zoals restaurants, etc.)

11. Veilingen voor landbouw- en visserijproducten

Beperkt kwetsbaar. Hiervoor wordt verondersteld dat er niet meer dan 50 personen meer dan 40 uur per week aanwezig zijn.

12. Veilingen voor huisraad, kunst e.d.

Beperkt kwetsbaar. Hiervoor wordt verondersteld dat er niet meer dan 50 personen meer dan 40 uur per week aanwezig zijn.

13. Studio's (film, TV, radio, geluid)

Studio's, minimaal B3

Rekenbezetting 7,5m² per persoon = **375m² BVO** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Nee, bezetting is er minimaal 40 uur per week.

BVO 375 of meer = kwetsbaar.

14. Bioscopen

Bioscopen minimaal B3

Rekenbezetting 7,5m² per persoon = **375m² BVO** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Nee, bezetting is er minimaal 40 uur per week.

375 m² BVO of meer = kwetsbaar.

15. Recreatiecentra, vaste kermis e.d.

Bij (bouw)aanvraag pas toetsen. Deze functie kan zeer divers zijn.

> 50 mensen kunnen meer dan 40 uur per week aanwezig zijn = kwetsbaar.

16. Bibliotheken, musea, ateliers, e.d.

Bibliotheken, musea minimaal B5

Rekenbezetting 45m² per persoon = **2250m²** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Nee, bezetting is er minimaal 40 uur per week.

2250 m² BVO of meer = kwetsbaar.

17. Sporthallen

Op basis van de Bevi-definitie beperkt kwetsbaar.

18. Bowlingcentra

Bowlingcentrum minimaal B3

Rekenbezetting 7,5m² per persoon = **375m² BVO** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Nee bezetting is er minimaal 40 uur per week. Er bevinden zich meestal meerdere activiteiten in een bowlingcentrum (zoals een restaurant).

375m² BVO of meer = kwetsbaar.

19. Overdekte kunstijsbanen

Bij (bouw)aanvraag pas toetsen.

> 50 mensen kunnen meer dan 40 uur per week aanwezig zijn = kwetsbaar.

20. Maneges

Beperkt kwetsbaar. Hiervoor wordt verondersteld dat er niet meer dan 50 personen meer dan 40 uur per week aanwezig zijn.

21. Tennisbanen

Beperkt kwetsbaar. Hiervoor wordt verondersteld dat er niet meer dan 50 personen meer dan 40 uur per week aanwezig zijn.

22. Veldsportcomplex

Beperkt kwetsbaar. Hiervoor wordt verondersteld dat er niet meer dan 50 personen meer dan 40 uur per week aanwezig zijn.

23. Golfbanen

Beperkt kwetsbaar. Hiervoor wordt verondersteld dat er niet meer dan 50 personen meer dan 40 uur per week aanwezig zijn.

24. Kunstskibanen

Bij (bouw)aanvraag pas toetsen.

> 50 mensen kunnen meer dan 40 uur per week aanwezig zijn = kwetsbaar.

25. Skelter- en kartbanen, ≥ 8 uur / week in gebruik

minimaal B5

Rekenbezetting 45m^2 per persoon = **2250m^2 BVO** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Nee, bezetting is er minimaal 40 uur per week. Er bevinden zich meestal meerdere activiteiten bij een kartbaan.

2250m^2 BVO of meer = kwetsbaar.

26. Sportscholen, gymnastieksalen

minimaal B4

Rekenbezetting 18m^2 per persoon = **900m^2 BVO** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Nee, bezetting is er minimaal 40 uur per week.

900m^2 BVO of meer = kwetsbaar.

27. Jachthavens met diverse voorzieningen

Deze bezetting heeft vooral te maken met het aantal ligplaatsen en de aard van de voorzieningen.

Daarom bij (bouw)aanvraag pas toetsen.

> 50 mensen kunnen meer dan 40 uur per week aanwezig zijn = kwetsbaar.

28. Casino's

minimaal B3

Rekenbezetting $7,5\text{m}^2$ per persoon = **375m^2 BVO** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Nee, bezetting is er minimaal 40 uur per week.

375m^2 BVO of meer = kwetsbaar.

29. Amusementshallen

Amusementsshal minimaal B3

Rekenbezetting $7,5\text{m}^2$ per persoon = **375m^2 BVO** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Nee, bezetting is er minimaal 40 uur per week.

375m^2 BVO of meer = kwetsbaar.

30. Fitnesscentra, badhuizen en sauna-baden

Badhuizen en saunabaden minimaal B4

Rekenbezetting 18m² per persoon = **900m² BVO** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Nee, bezetting is er minimaal 40 uur per week.

900 m² BVO of meer = kwetsbaar.

Fitnesscentra minimaal B4

Rekenbezetting 18m² per persoon = **900m² BVO** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Nee, bezetting is er minimaal 40 uur per week.

900 m² BVO of meer = kwetsbaar.

31. Persoonlijke dienstverlening n.e.g.

Hieronder valt dienstverlening dat zeer verschillend van aard is, daarom bij (bouw)aanvraag pas toetsen.

> 50 mensen kunnen meer dan 40 uur per week aanwezig zijn = kwetsbaar.

32. Restaurants

Restaurant minimaal B3

Rekenbezetting 7,5m² per persoon = **375m² BVO** voor 50 personen

Correctie dmv verblijftijd? Nee, bezetting is er minimaal 40 uur per week.

375 m² BVO of meer = kwetsbaar.

33. Brandweerkazernes

Dit wordt als beperkt kwetsbaar gezien. Afwijken van de richtwaarde is echter vanuit het oogpunt van bestrijdbaarheid onwenselijk.

Bijlage 4. Kaart stationaire risicobronnen binnen de gemeente Meppel

